

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k
1972. szeptember .18.

bb.1. félévi mérleg a fővárosnál: újabb gáz-és távfűtéses lakások gyorsabb, kényelmesebb buszok

1/don/p hi cz

1972. szeptember.18.

a városházán most vonták meg a tanácsi vállalatok első féléves mérlegét. eszerint az év első hat hónapjában a főváros lakóházaiknak megfiatalítására több mint 670 millió forintot költöttek a kerületi ikv-k.a vállalatok a centenárium jegyében teljesítették vállalásaikat : csaknem 440 épületet hoztak rendbe. a felújítási menetrend szerint az év hátralevő részében a metró kelet-nyugati vonalán további 400 ház kap csinos külsőt.

jelentős előrehaladás volt a közmű-és mélyépítések területén.a gáz és a vízcsőhálózat 32, illetve 50 kilométerrel bővült. 16 kilométernyi új csatornát fektettek le.a távhővezeték hossza 6 kilométerrel nőtt. a gázfűtéses és a távhőellátásba kapcsolt lakások száma 6079-cel, illetve 3551-gyel gyarapodott. az új távfűtéses otthonok 30 százalékát újpalotán, 26 százalékát Zuglóban, 16 százalékát Óbudán, 10 százalékát Angyalföldön, 18 százalékát pedig más budapesti városrészben kapcsolták be a forróvízszolgáltatásba.

/folyt köv ./

M

-1-

bb.1. félévi mérleg a fővárosnál:1.folyt /p

az év első felében a közlekedés zavartalanabb lebonyolítása érdekében új gyorsjáratokat indított a bkv. ilyen volt a 130-as, a 132-es és a 176-os gyorsautóbusz. több busz utvonalt meghosszabbították. így a 94-es és a 96/a jelzésűek már az újpesti lakótelepig, a 40-es buszok budakesziig, a 31/a jelzésűek pedig a határ utig járnak. a kényelmesebb utazás érdekében a 2-es, a8-as, a 9-es, a 15-ös, a 16-os, a 40-es és a 122-es buszokat nagyobb befogadó képességű, 100 személyes kocsikkal cserélték fel.

a fekvőbetegellátás fejlesztésére bővítették az istván kórház épületét, s most hozzáak tető alá a weil emil kórház új, 124 ágyas pavilonját. ennek befejezése az év végére várható. a xv. kerületiek járóbetegellátását javítja az új szakrendelőintézet, amelyet még az év első negyedében adtak át rendeltetésének. a viii. kerület és óbuda 60-60 személyes, a xxii. kerület 40 személyes bölcsődével gyarapodott. /mti/

--

bb.2. egy hét múlva; békekölcsön-sorsolás

i kf/mm/op 1e cz

1972.szeptember.18.

az országos takarékpénztár szeptember 25-én és 26-án rendezi az 1., az v. és a vi. békekölcsön 1972. második félévi sorsolását budapesten az utasellátó vállalat arany jános utcai kultúrtermében.

az első napon, hétfőn az 1. békekölcsönt sorsolják, 107.800 kötvényre 28.317.600 forintot. kedden először az v. békekölcsön 497.200 kötvényére 63.712.800 forintot, majd a vi. békekölcsön 744.000 kötvényére 95.267.800 forintot sorsolnak ki. a kétnapos húzáson a három békekölcsönből összesen 1.349.000 kötvény számát húzzák ki 187.298.200 forint nyereséggel és törlesztéssel. a kihúzott kötvények beváltása október 9-én kezdődik. /mti/

--

-2-

bb.3. a budapesti művészeti hetek műsorai a televízióban

i nn/pá/p ni cz

1972.szeptember.18.

gazdag, változatos, színes programmal vesz részt az idén a magyar televízió a budapesti művészeti hetek rendezvény-sorozatában. szeptember 25-én rendkívüli adásnapon egyenesben kapcsolják az erkel színházat, ahonnan a művészeti hetek nyitóhangversenyét közvetítik. a műsor szünetében 25 perces információs riport-műsor hangzik el. szeptember 30-án népdal és balladáműsor kerül képernyőre, „zöld erdőben, zöld mezőben”, címmel. az adást dr. ortutay gyula akadémikus állította össze, és ő is vezeti be. a szereplők török erzsi, faragó laura, palcsó sándor, mádi szabó gábor, molnár piroska, a sebő-hamos duó, éri péter, béres jános és népi kamara-együttese. ugyanezen a napon este 21 órakor kerül sor a tv zenés színházának megnyitójára. az új vállalkozás nyitányaként karinthy-devercseri-lendvay: a bűvös szék című vígoperáját láthatjuk sólyom nagy sándorral, sudlik máriával, palcsó sándorral, udvardy tiborral és nádas tiborral a főszerepekben.

tamási áron elbeszélései nyomán készült csak gyula adaptációjában a „világló éjszaka”, című tv-film, amelyet október 1-én 20.05-kor láthatunk. a fordulatos, kesernyés humorú történetekben a rendező zsuzs éva olyan népszerű művészeket szerepeltet, mint mézáros ági, szemes mari, rajz jános, garas dezső, piros ildikó, páger antal és mások. október 3-án sugározzák a zeneakadémiáról a moszkvai rádió és televízió szimfonikus zenekarának hangversenyét, amelyet gennadij rozsgyesztivenszkij vezényel. másnap, október 4-én színes film számol be bartók béla szlovákiai népdalgyűjtő utjáról. a bartók szlovákiában című produkcióban a rendező, ruitner sándor a magyar és a szlovák népzene hagyományos kapcsolatait érzékelteti.

október 6-án mutatja be a televízió nemeskürty istván györgy barát című film-trilógiájának első részét. a hajdufy miklós által rendezett történet központi hőse fráter györgy, a magyar történelem egyik legizgalmasabb egyénisége. az egymást követő napokon vetítésre kerülő produkció főszereplői: avar istván, béres ilona, mensáros lászló, horváth lászló, somogyvári rudolf, őze lajos, sinkó lászló, mécs károly és kollai jános.

/folyt köv./

-3-

bb.3. a budapesti művészeti..... 1.folyt /p

október 11-én a szófiai filharmónikusok zenekarának műsorát láthatjuk, amelynek során az ismert együttes kodály : felszállott a pává-ját, vladigerov iii. zongoraversenyét, /anton d. kav szőlőjával/ és honegger iii./ liturgikus / szimfóniáját szólaltatja meg.

október 13-án sánta ferenc „a müller család,, című tv-játéka csatlakozik az ünnepi bemutatósorozathoz. a főszereplők: kállai ferenc, töröcsik mari, madaras józsef, kozák andrás és bánffy györgy. október 15-én riport-filmet vetítenek „ürögi kanásztánc,, címmel, amely bartók béla iregszemcsei népdalgyűjtő utját követi nyomon. idős emberek emlékeznek vissza a zene-költő gyűjtő módszereire. a rendező: ruitner sándor.

a budapesti művészeti hetek színházi eseményeiről a színházi album ad majd átfogó képet az érdeklődőknek, de az eseménysorozattal külön is foglalkozik majd a hét és a televízió híradó is./mti/

..-

bb.4. uic emlékbélyeg

pa/p ie cz

1972. szeptember.18.

a magyar posta szeptember 19-én forgalomba bocsátja a nemzetközi vasut-egylet /uic/ megalakulásának 50. évfordulójáról megemlékező 1 forintos bélyeget „az évfordulók, események 1972,, elnevezésű bélyegsorozatban. a bélyeg skarlát-vörös mélynyomással, légrády sándor grafikusművész tervei alapján készült.-mti/

..-

bb.5. nagy az érdeklődés a szovjet filmek iránt-# 851 bemutatott szovjet film a felszabadulás óta

1 ro/pá/o hi cz

1972. szeptember.18.

az év végéig több olyan esemény lesz, amely- ünnepi évfordulókhoz kapcsolódva -a szovjet filmekre irányítja a figyelmet. november 3-án kezdődnek a szovjet filmek ünnepi bemutatói, amelyek keretében-a meghívott szovjet művészek jelenlétében- mutatják be a fekete tollu fehér madár és a katona visszatért a frontról című filmeket. az első balladai hangvételű, színpompás környezetben játszódó film: jurij iljenko alkotása. az utóbbi vaszilij suk-sin írása alapján készült, a színész-rendező nyikolaj gubenko rendezésében, aki maga is szerepel a filmben. ez a mű a háborúról és a békéről szól, gondolatait nagyon emberien és újszerűen mondja el.

1

/folyt köv ./

NA

-4-

bbb.5. nagy az érdeklődés....1.folyt ./p/

film-eseményekkel tisztelgünk december végén, a szovjet állam létrejöttének 50. évfordulóján is. ezeknek középpontjában a „kezed melegével,, című film áll, amelynek rendezőit és főszereplőit várjuk a bemutatóra. a mű megkapó szépségű és egyszerűségű történet egy asszonyról, aki a történelmi idők részese volt. számos felújítás- elsősorban a köztársasági stúdiók kiemelkedő alkotásai-, valamint régi és új, ez alkalomra készített szovjet dokumentumfilmek egészítik ki az ünnepi rendezvények programját. mindkét eseménysorozathoz kapcsolódik, de önálló akció az a nagyszabású pályázat, amelyet a mokszt-vel, a kisz-szel és más társadalmi szervekkel együtt indít. mottója: ez a való világ...! a pályázat november 7-én indul és jövő év május 9-én, a győzelem napjára zárul.

bár a szovjet filmtermés legjava rendszeresen szerepel a magyar mozik műsorán- a felszabadulás óta ez év végéig 851 szovjet filmet mutattunk, illetve mutatunk be -, évről évre felújítunk olyan alkotásokat, amelyeket szívesen megnéz ismét az idősebb korosztály és amelyeket látnia kell az azóta felnőtt mozinézőknek. ilyen „örökzöld sikerfilmek,, a viharos alkonyat, a sivatagi 13-ak, a szállnak a darvak, az emberi sors, a ballada a katonáról, és a legújabb reprizek: a huszárkisasszony, és a kételtű ember. természetesen az új bemutatók iránt is nagy az érdeklődés. csak a legutóbbi évekérdőit nézve is impozáns a látogatottság alakulása. jóval egymillió felett jár a háború és béke, a félkegyelmű és a bosszúállók nézőinek száma. nyolcszázhatvanezren látják miheil romm kiváló dokumentumfilmjét, a hétköznapi fasizmust, 704 ezren a bűn és bűnhődést, 873 ezren a hamlet szovjet filmváltozatát. filmillió felett van az anna karenina nézőinek száma, 382 ezren gyönyörködtek a ragyogj, ragyogj csillagom-ban. a kalandfilmek kedvelői közül 715 ezren nézték meg a lovag végakarata című romantikus történetet. nészázezeren váltottak jegyet a jégsziget folyai-hoz.

a legújabban bemutatott és bemutatásra kerülő szovjet filmek között is jónéhány nagyérdeklődésre számot tartó alkotás van. ilyen például a felszabadítás iii., iv., és v. része, a különleges kiállítás, és a ványa bácsi. a szovjet filmek magyarországi ünnepi bemutatóira hagyományosan művész-delegáció érkezik, tagjai találkoznak a közönséggel és magyar kollégiákkal. ilyen ünnepi bemutatók során látogatott az elmúlt két-három évben hazánkba georgij taratorkin, a bűn és bűnhődés felejthetetlen rasz-kolnyikovja, odelsa akisev és rogyion nahapetov, a nagykorúság forgatókönyv-írója és főszereplője; inna csurikova és gleb panfilov, a tehetséges, kitűnő művészházaspár, ioszif hejfic filmrendező, elza radziny és lev prigunov filmszínészek.

/mti/

..-

-5-

NA

bb.7. évente négyszer veszélytelen a véradás

i ro/mm/h1/ok -cz

1972. szeptember 18.

a betegségek megelőzésében és gyógyításában nélkülözhetetlen a szervezett vérellátás biztosítása: napjainkban ugyanis egyre bővül a gyógyítás azon területeinek a köre, ahol nagymennyiségű emberi vért használnak fel. természetesen nem minden betegnek lehet szüksége vérátömlesztésre, de a vérből előállított speciális gyógyszerekre annál inkább. az egészségügyi szervek szorgalmazzák, hogy lehetőleg minden egészséges ember évente legalább egyszer adjon vért, s egyben felhívják a donorok figyelmét az ezzel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókra: a szakorvosok szerint véradásra minden 18 és 65 év közötti ember alkalmas s a hiedelmekkel ellentétben, 3-4 deciliter vér levétele nem befolyásolja sem a közérzetet, sem a munkaképességet, se az egészségállapotot. sőt - mivel a véradókát gondos vizsgálatnak vetik alá - lappangó betegségek felismerése is lehetővé válik. orvosi tapasztalat szerint a véradásnál vesztett folyadékot a szervezett fél óra alatt pótolja s a vörösvértestek három hét alatt újratermelődnek. a véradásra azonban - mint az egészségügyi szakemberek hangsúlyozzák - csak teljesen egészséges ember jelentkezék. a véradó számára fontos az ésszerű, rendszeres táplálkozás, a testmozgás és a szabad levegőn való tartózkodás. aki egészséges életmódot folytat. eljé veheti hűvösebb időben a meghülésnek, náthának, folyamatosan megőrizheti jó kondícióját és kellemes közérzetét. ilyen körülmények között, ha szükségessé válik, kevesebb az akadálya annak, hogy vért adjon, segítsen a rászoruló embertársain. napjainkban avérátömlesztés modern módszereivel nagyon sok ember egészsége, élete megmenthető./mt1/

...

bb.8. már 1973-ra sincs szabad kapacitás - egyre több bér munkát vállal a ruhaipari szövetkezet

i ol/tr/1e/ok -cz

1972. szeptember 18.

már 1973-ra is lekötötte a ruhaipari szövetkezet minden szabad kapacitását. ez évben nem kevesebb, mint 25 országba jutnak el termékei, tőkés deviza kitermelése várhatóan 650 000 dollár lesz, csaknem 200 000 dollárral több, mint tavaly volt. a szocialista piacon is hasonló nagyságú forgalmat bonyolítanak le a hungarotex és a hungarocoop külkereskedelmi vállalatok segítségével.

/folyt.köv./

- 6 -

bb.8./már 1973-ra sincs szabadfolyt./ok

amellett, hogy mind az idén, mindpedig jövőre eleget kívánnak tenni a belkereskedelem igényeinek, termelésükben az utóbbi két évben jelentősen megnőtt a tőkés bér munka aránya, ami részben a belföldi anyagellátási problémák, részben pedig a bér munkák iránt nagymértékű kereslet ösztönzi a szövetkezet vezetőit. az utóbbi körülmény egyébként kifejezi azt is, hogy a közelmúlt években általában sokat fejlődött az egész magyar konfekcióipar, ami az ugyyszólván a világ minden tájáról érkező megrendelésekben, illetve az esetleg meglévő szabad kapacitások iránti tájékozódásban jut kifejezésre./mt1/

...

bb.9. szeptember 30: évadnyitás az irodalmi színpadon

i nn/gk/h1/ok -cz

1972. szeptember 18.

szeptember 30-án jancsó adrienne „földédesynám„ című műsorának 200. előadásával megkezdte új évadját az irodalmi színpad. a színház felújításai között olyan produkciók szerepelnek, amelyek iránt rendkívül nagy volt a közönség érdeklődése. jancsó adrienne magyar népköltészetből összeállított műsora mellett, amellyel a művésznő nemrég három és fél hónapon át az amerikai egyesült államokban turnézott, ismét műsorra kerül a „hej cigányok„ című zenés produkció. a cigányköltészetre és - zenére épült műsor eddig hat nyugatnémet rádióállomás közvetítette. moszkvában az ottani cigányszínház akarja bemutatni a magyar produkciót. ugyan csak ismét láthaja közönség örkény istván népszerű egyperces novelláiból készült összeállítás, valamint a carmina burana című középkori diákjátékot. az irodalmi színpadon ismét otthont kap mikes lilla előadójestje, „a teszt ördöge„ is.

a következő hónapok felújításainak közreműködő i között találjuk major tamást, keres emilt, harsányi gábort, voith ágit, bálint andrást és másokat./mt1/

- 7 -

NA

NA

bb.10. ülőkocsi a csévélogép mellett - rekonstrukció a kispes-
ti textilgyárban

i ol/pá/ie/ok -cz

1972. szeptember 18.

jól halad a kispes-
ti textilgyárban a szövödei előkészí-
tő üzem rekonstrukciója, munkába álltak az első olasz auto-
matagépek. mindeze máris kedvezően érezteti hatását a termés-
ben, s a dolgozók munkakörülményeinek javulásában egyaránt.
Míg a régebbi hagyományos berendezéseken egy bizonyos fajta
fonalból műszakonként egy-egy dolgozó 150-160 kilónyi termelt,
az új savio-automatán teljesítményük 380 kiló.

nagy előrelépést jelent - s előreláthatólag nemcsak a
kistex-ben -, mert szakmai körökből nagy az érdeklődés,
hogy az előkészítőben a több évtizedes, régi láncsévélő be-
rendezések mellé a gyár műszaki gárdája ülő-kocsikat szer-
kesztett. a láncsévélés mindez ideig nyolc órai állómunkát
jelentett. a csévélogépeknek az a feladatuk, hogy egy ládából
kiszedik, majd a gépfejekre, úgynevezett tüskék-
re tűzik fel a 10 dekagrammos orsókat, amelyekről nagy formájú
kétkilogrammos keresztcsévékre tekerik a fonalat. ez egy
műszak alatt személyenként 130 kilogramm megmozgatását jelen-
ti, ami rengeteg hajolgatással jövés-menéssel jár. ha
lefagy, vagy elszakad a fonál a csévélogépek összeköti, illetve ki-
cseréli a csévét. egy dolgozó egy műszak alatt 18-20 gép-
fejet szolgál ki, miközben a csévékkel teli ládát sinen tol-
ja maga mellett. a most bevezetett ülőkocsi a megfelelő pedál
elmozdításával jobbra vagy balra közlekedik a gép mellett. i-
lyenformán a csévélés megszűnt állómunka lenni; dolgozók
nyolc órán át ülnek, s csak akkor állnak fel, ha pihenni akar-
nak.

a kistex szakemberei már újabb kísérleteken gondolko-
znak, az új olasz automaták mellé is szeretnének olyan szer-
kezetet kialakítani, hogy kényelmesen, illetve dolgozhassanak
a munkások./mti/

...-

bb.6 palackozó üzemet építenek a badacsonyi hegyközség szőlős-
gazdái

vid/kz/ok -cz

1972. szeptember 18.

a badacsonyi szőlősgazdák hegyközségi szakszervegete
5,000 hektoliter bor tárolására alkalmas pincét és egy új
palackozó üzemet épít. a saját erőből fedezett beruházás
teljesen megoldja a szakszervegetet bortárolási gondját.
a szőlősgazdák eddig közvetlenül a szüret után nem tudták
közös helyen tárolni a termést, így gyakran a következő
év szeptemberéig tartott az egyszerű, vagy kétszer fejtett
borok átvétele. az idején termést már szakszerű borérle-
lést biztosító közös bortárolóba helyezik el, a tárolóval
együtt palackozó üzem is épül. ez a jövő esztendőben ké-
szül el./mti/

- 8 -

bb.11. több évi börtönre ítélték az éjszakai rablótámadókat

t bc/mm/hi/ok -cz

1972. szeptember 18.

kolos sándor 23 éves budapesti lakos a börtönből szaba-
dulva egy csepeli bolgár kertésznél vállalt munkát: ott is
lakott, kosztolt, családtagnak tekintették. jól ismerte a csé-
lád körülményeit, azt is tudta, hol tartják az értékeiket. egy
este a baross téri italboltban találkozott régi cimborájá-
val. nagy elek 37 éves segédmunkással. iddógálás közben meg-
beszélték, hogy további szórakozásaikhoz valakitől pénzt
szereznek, s kolos javaslatára az őt alkalmazó kertészt sze-
melték ki áldozatnak. késekkel szerelték fel magukat, s beha-
toztak a lakásba. nagy azelőszobában a kertész 20 éves fiá-
nak ágya mellett vigyázott, társa pedig odabent a székre he-
lyezett nadrág zsebében talált 1 600 forintot kivette, majd
a szekrényben is kutatni akart. a zajra felébredt az asszony,
akitől kolos - elváltoztatott hangon - a lakásban található
összes pénzt követelte, s megfenyegette, hogy mindannyiukkal
végeznek. a lárma felébredt a férj is, és segítségért kiál-
tott, az előszobában alvó fiú szintén felriadt. a rablók meg-
ijedtek kugrottak az ablakon, de nagyot a kertész utol-
érte, s átadták a helyszíntre érkezett rendőrnek. kolos ke-
reket oldott, de másnap őt is elfogták.

a fővárosi bíróság - figyelembe véve, hogy mindkettő-
jüket korábban többször megbüntették - visszaesőként társ-
tettesként elkövetett rablásért kolos sándort hat évi, nagy
elekt öt és fél évi - fegyházban letöltendő - szabadságvesz-
tésre ítélte./mti/

...-

- 9 -

bb 12. tűz a föld alatt - mesterséges hőenergiával hozzák felszínre az olajat

vid/kz/tné/ny -cz

1972. szeptember 18.

a hazai olajmezők kőolaj készletének csak a töredékét tudjuk kitermelni a hagyományos módszerekkel. az egeri olajmezőn például csak a készlet mintegy 20 százalékát lehet felszínre hozni, mivel az olajat felszínre segítő földalatti atmoszféra nyomás a termelés közben rendkívül alacsonyra csökken. a probléma megoldására a szovjetunió és az egyesült államok olajiparának tapasztalatait hasznosítva, érdekes kísérletek vannak folyamatban a nagyalföldi kőolaj-és földgáztermelő vállalat egeri üzemének területén. a kísérletet arra alapozták, hogy a földalatti tárolókörzet csatornácskáiban elhelyezkedő, gyakran nagy sűrűségű olajkészlet felmelegítéssel megfelelő módon cseppfolyósítható, s ugyanakkor a felmelegedés során keletkező magasfokú hőenergia pótolja az egyébként hiányzó rétegyomást.

dienes mihály, a vállalat egeri üzemének vezetője a magyar távirati iroda munkatársának adott tájékoztatójában elmondotta, hogy szakembereinknek az eddigi kísérletek eredményeként egy elektromos árammal táplált berendezéssel sikerült begyűjtaniok egy 250 méteres mélységben elhelyezkedő tároló réteget. az előzetes számítások szerint legalább 500 fokos hőmérsékletet kell előidézni a föld alatt ahhoz, hogy a fejlődő hőenergia a tárolókörzetben elhelyezkedő olajat a termelőkutak felé szorítsa. így természetesen megsemmisül a földben rejtőző olaj egy része, de a módszer ennek ellenére kifizetődő, mert hiszen olyan területekről van szó, ahonnan a hagyományos, vagyis az elsődleges módszerekkel már semmiképpen sem lehet a felszínre hozni az olajat.

dienes mihály a továbbiakban kiemelte, hogy az első begyűjtás az egeri olajbányászok bravuros ügyességét és példás szakmai helytállását dicséri. a begyűjtást követő körülbelül 100 nap bonyolult vizsgálatokkal telik el. a szakemberek számításai szerint ez idő alatt tisztázható lesz, hogy a föld mélyében mesterségesen előidézett hőenergia munkába fogásával mennyi idő alatt és milyen hozammal helyezhetők újra üzembe a termelésből egyszer már kivont olajkutak./mti/

-. -

7.50/ny

-10-

16 840

bb 13 képzőművészeti alkotásokkal gazdagodik borsod megye

vid/kz/tné/ny -cz

1972. szeptember 18.

értékes képzőművészeti alkotásokkal gazdagodik borsod megye. ez idő szerint több mint 20 művész dolgozik olyan munkákon, amelyeket elkészítésük után borsod megyében helyeznek el. különösen sok és szép feladatot adott ebben a vonatkozásban a miskolci új könyvtár. a bejárat előtti vízmedencét kőplasztikával díszítik, az előadóterembe egy 14 négyzetméter nagyságu pannót rendeltek, a belső helyiségek oszlopait lemez domborművel borították, a földszinti olvasócsarnokba pedig festmények kerülnek. tokaj jövőre ünnepli fennállásának 900. évfordulóját. a jubileumi ünnepségen, a tiszta és a bodrog találkozásánál lévő fináncdomb tetején, emlékoszlopot lepleznek majd le. ezek mellett is a megye sok települése kap új művészeti alkotásokat. sátoraljaujhely 16 tantermes új általános iskolájának belső udvarán művészi kivitelű ivókutát helyeznek el, a kórház bejárata előtt pedig felállítják semmelweis szobrát. kazincbarcika főterén a város építőinek állítanak emlékművet, az új óvoda kertjét pedig állatfigurákkal díszítik./mti/

-. -

bb. 44. ipu delegáció utazott róma

t pr tr bh -cz

1972.szeptember 18.

barcs sándornak, az interparlamentáris unió magyar csoportja elnökének vezetésével hétfőn küldöttség utazott róma, az ipu 60. konferenciájára. a delegáció tagjai: nagy miklós és darvasi istván országgyűlési képviselők./mti/

-. -

bb 15. az mszmp központi bizottsága meghívására

mm bh -cz

ké. szeptember 18.

s.d.sardesai, az indiai kommunista párt központi végrehajtó bizottsága tagjának vezetésével magyarországra érkezett az indiai testvérpárt küldöttsége. a delegációt a ferihegyi repülőtéren gyenes andrás, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője fogadta./mti/

-. -

- 11 -

9.10 bh

16 840

m

bb 16. kevés a zöldség - olcsóbb lett a zöldpaprika és a zöldbab

i ba tr bh -cz

1972. szeptember 18.

hétfőn 123 vagon áru érkezett a nagyvásártelepre. mennyiségben vezet a burgonya, 4800 mázsával, kilónként 3.50-ért. nagyságrendben ezt követi az alma 2040 mázsa a felhozatal, kilónként 5 forintért. az őszi almafajták mellett már kaphatók a téli tartósításra alkalmas fajták, így a starking s a jonathán is. 1820 mázsa érkezett szőlőből, a csúcszezonnak megfelelő mennyiségben, viszont elég magas áron, kilónként 11.80-ért. az őszi barack szezon végét jelzi a 45 mázsa felhozatal, ára kilónként 4-8 forint. a zöldségféle általában kevés, a sárgarépa 100 mázsa, a gyökér 70 mázsa, a zöldpaprika 340 mázsa, - a burgonya és a gyümölcsfelhozatal azonban bőségesnek mondható, a hétfői árváltozásban legszembetűnőbb a zöldpaprika és a zöldbab fogyasztói árának csökkenése./mti/

-. -

bb 17. a főkapitányság közleménye

mm bh -cz

1972. szeptember 18.

augusztus 22-én 15 óra 25 perckor budapesten a vi. kerület november 7 téren egy 12/a jelzésű autóbussz elütött egy ismeretlen nőt /gyalogost/, aki a kórházba szállítás után meghalt. a baleset áldozatánál semmiféle igazolványt nem találtak, ezért nyomozás indult személyazonosságának megállapítására. a körülbelül 60 éves 160 centiméter magas, közepes testalkatu, beesett, sovány arcu, feketére festett félhosszu hajó nő ismeretőjele, hogy felső fogínyben egy foga van. barna alapszínű - kék, zöld, fekete fehér színekben játszó - nagykockás szövetből készült kiskosztümöt, mohazöld színű bukla átmeneti kabátot, füstszínű harisnyanadrágot és négerbarna elől fűzős félcipőt, fekete-fehér aprókockás sapkát viselt. a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete kéri, hogy aki az elhalt kilétére vonatkozóan felvilágosítást tud adni, jelentkezzen személyesen a budapest ix. kerület nádasdy utca 1-3. 1. emelet 113 szám alatti helyiségben, vagy telefonon a 341-560/141-es mellékállomáson./mti/

-. -

bb 18. élelmiszerüzlet balassagyarmaton közös vállalkozásban

vid ká bh -cz

1972. szeptember 18.

új élelmiszer és zöldség-gyümölcs boltot nyitottak hétfőn balassagyarmaton /a csaknem kétszáz négyzetméter alapterületű üzletet a nógrád megyei mék, az őrhalmi hazafias népfőnt tsz, a dejtári józsef attila tsz és a balassagyarmati városi tanács összefogásával hozták létre, több mint nyolcszáz ezer forintos beruházással./mti/

-. -

- 12 -

11.00 bh

bb 19. mezőgazdasági egészségügyi napok szolnok megyében

vid ká bh -cz

1972. szeptember 18.

az ország egyik legnagyobb mezőgazdasági megyéjében, szolnok megyében, hétfőn mezőgazdasági egészségügyi napok kezdődtek, a rendezvény célja a tsz-ek és állami gazdaságok dolgozóinak felvilágosítása, a foglalkozási ártalmak megelőzése, az ünnepélyes megnyitót a tiszaföldvári lenin tsz székházában tartották. a tsz-ek és állami gazdaságok, valamint a növényvédő állomás szakembereinek találkozásán bódi imre a középtiszavidéki és jársági tsz-ek területi szövetségének elnöke méltatta az egészségügyi napok jelentőségét. dr. bordás sándor egyetemi tanár a növényvédelem foglalkozási ártalmairól és azok megelőzéséről tartott vitaindító előadást, dr. métneki jános az egészségügyi felvilágosító központ igazgatója pedig a mezőgazdasági egészségnevelési munka feladatairól beszélt. az egészségügyi napok során előadásokat, szakmai tanácskozásokat rendeznek a megye mezőgazdasági üzemében./mti/

-. -

bb 20. három új óvoda nyílt kaposvárott

vid ká bh -cz

1972. szeptember 18.

a kaposvári városi tanács nagy erőfeszítéseket tesz az óvodai helyhiány enyhítésére. ennek eredményeként most három óvoda készült el a városban. a pázmány péter utcában száz személyes új óvoda nyílt, ezenkívül még két, egyenkint ötven személyes óvodát - mindkettőt bővítették és átalakították - adták át rendeltetésének. ezekkel együtt most már kétszáz kisgyermeket helyezhetnek el a város intézményeiben. a zsufoltságot csak enyhítették, de nem tudták az új óvodák megszüntetni. a városi tanács vállalatok, intézmények támogatásával és társadalmi munka igénybevételével kíván a helyzetet tovább javítani./mti/

-. -

bb 21. eddig husz budapesti gyermekintézményben fűt a távfűtő művek - ujjpálotán és ujjlipótvárosban a héten megkezdődik a próbafűtés

i don bh -cz

1972. szeptember 18.

a hidegre fordult időjárás miatt méltányosságból eddig összesen husz budapesti távfűtési bölcsődében, óvodában és iskolában kezdődött meg a fűtés. az elsők között kapcsolták be a távhőszolgáltatásba a kőbányai zágrábi utcai és a halom utcai bölcsődét, csepeln a kiss jános altábornagy utca 12. szám alatti bölcsődét és óvodát, csakugy, mint a xviii. kerületi építő utcai bölcsődét és a dolgozó utcai orvosi rendelőt. szeptember 13-tól, illetve 14-től újabb gyermekintézmények kérték a távhőellátást. így a kőbányai mádi utca 86. szám alatti bölcsőde, illetve a csepeli szabadság utcai gyermekorvosi rendelő. szeptember 18-tól a ix. kerületi toronyház utcai általános iskolában is megkezdődött a fűtés.

/folyt. köv./

- 13 -

11.35 bh

bb 21. /eddig husz ... folyt./ bh

mint ember károly, a távfűtő művek főmérnöke elmondta, a héten is több gyermekintézményt kapcsolnak be a távhőszolgáltatásba. a kérelmezők között főként lakótelepi intézmények vannak, amelyekben hamarosan meleg várja az apróságokat. ha a hivatalos fűtési idény kezdetéig, tehát október 15-ig melegre fordul az időjárás, a vállalat a gyermekintézmények kérésére alacsonyabb hőfoku vizet szolgáltat.

a hideg beállta óta sok távfűtéses lakás tulajdonosa is hívja a vállalat kirendeltségeit. a kérdés mindig ugyanaz: mikor fűtenek? ezzel kapcsolatban ember károly elmondta, hogy legkorábban október 1-től kapcsolják be az új lakásokat a távhőellátásba. addig ugyanis a karbantartási munkákat végzik. a szerelők nap, mint nap vizsgálják a fűtőberendezések állapotát, s az ellenőrzéssel egyidejűleg a kazánok fűtési szabályozóit is megfelelő hatásokra állítják be.

az ujlipótvárosiakat és az ujjalotaikat aggasztja a munkálatok menete. a xiii. és a xv. kerület új városrészében ugyanis már hosszabb ideje épül az az óránként 50 millió kalória forróvizet szolgáltatandó kazán, amelyeket most kell majd üzembe helyezni. a két kazán beruházója a budapesti fűtőművek, illetve a főber. a főmérnök - a lakók megnyugtatóra - elmondta, hogy a két vállalat már megkereste a távfűtő műveket a két kazán üzembehelyezésével kapcsolatban, és mint ígérték mindkét helyen várhatóan még e héten megkezdődik a próbafűtés. /mti/

..

bb 22. új ábc áruház körmenden

vie kz bh -cz

1972. szeptember 18.

új létesítménnyel gazdagodott a 8-as számú főútvonal mentén fekvő, nagy átmenő forgalmat is lebonyolító járási székhely, körmend. hétfőn volt a műszaki átadása a mintegy 7 millió forintos költséggel épült korszerű, kétszintes iparcikk áruháznak.

vas megyében a negyedik ötéves tervben összesen 30 ezer négyzetméter alapterülettel bővül a kereskedelmi hálózat. a tervezett új kereskedelmi egységeknek eddig mintegy egyharmadát adták át rendeltetésének. /mti/

..

bb 23. óvodát avattak baglyasalján

vid kz bh -cz

1972. szeptember 18.

hétfőtől kétszer annyi baglyasaljai kisfiú és kislány járhat óvodába, mint tavaly. a baglyasaljai munkásórszakasz, a vasutépítésen dolgozó honvédek, a salgótarjáni madách imre szakiskola építőipari tagozatos diákjai, valamint az érdekeltek szülők ugyanis a nyáron társadalmi munkában az óvodát kétszeresére bővítették, e mellett felújították, korszerűsítették a gyermekintézmény valamennyi helyiségét, berendezését. a hétfői ünnepélyes megnyitón gyermekek köszöntötték az óvodaépítőket. /mti/

..

- 14 -

bb 24. japán rózsa vas megyében

vid/kz bzs -cz

1972. szeptember 18.

vas megyében, az erdőrendezési szakemberek javaslatára két nagyüzemi gazdaság - a rázóti és a körmendi tsz-ben - telepített kísérletként egy japán rózsafajtát, rosa rugosát. a növény kedveli a sok csapadékot, a savanyú talajokat, egész nyáron át virágzik, s kora ősszel hozza a magas c-vitamint tartalmazó termését. a szakemberek véleménye szerint holdanként mintegy tízezer forint értékű termést ad. az első termés szüretelését megkezdték. a kísérleteket folytatják, s az előzetes számítások szerint a mostoha adottságú órségi talajon a következő évben tovább szaporítják a jól jövedelmező japán rózsát. /mti/

..

bb 25. 12 mázsás napraforgótermés

vid/kz bzs -cz

1972. szeptember 18.

szabolcs-szatmár megye legnagyobb napraforgótermelő mezőgazdasági üzemében, a tyukodi kossuth tsz-ben is megkezdtek az idei termés betakarítását. ebben a szövetkezetben évek óta nagy területen és a legújabb agrotechnikai módszerek alkalmazásának eredményeként sikerrel termesztik ezt a fontos ipari növényt. az idén 1.700 hold lápos talajt ültettek be napraforgóval. a holdankénti átlagtermésük eléri a 12 mázsát. ez 4-5 mázsával haladja meg a megyei átlagot. a gazdaságban ezt az egyetlen ipari növényt termesztik, s az idei árbevétel 12-13 millió forint lesz belőle. a betakarítási munkákat is gépesítették. hat ndk gyártmányú kombájnt alakítottak át a szövetkezet szakemberei e célra, s ezzel lényeges kézimunkaerőt takarítanak meg. /mti/

..

bb 26. üzemszerűen termel a tiszamenti vegyiművek új kénsavgyára

vid/kz bzs -cz

1972. szeptember 18.

szolnok nagy vegyipari bázisa, a tiszamenti vegyiművek, újabb gyáróriással gazdagodott: szeptember közepe óta üzemszerűen termel az évi 200.000 tonna kapacitású lengyel technológia alapján épült kénsavüzem. a korszerű, nagy kapacitású létesítmény sorrendben a vegyiművek negyedik kénsavgyára és egyben a tizenkettedik termelő üzemé. a magyar-lengyel kooperációban épült gyár a három hónapos próbaüzem alatt sikeresen vizsgázott: a június második felétől szeptember elejéig tartó bejáratás alatt mintegy 37.000 tonna jóminőségű kénsavat állított elő. a hivatalos üzemszerű termelés megkezdése óta a tervezettnél valamivel több, napi hatszázhusz-hatszázharminc tonna kénsavat gyárt. a tökéletesen kivitelezett gyári berendezések biztosítják, hogy az év végéig tervezett 105.000 tonna kénsavat elkészítik. a vegyiművek eddigi legnagyobb kénsavgyarának belépésével a szolnoki évi kénsavtermelése meghaladja a félmillió tonnát. /mti/

..

- 15 -

12.42/bzs

1012340

bb 27. óvoda tsz támogatással

vid kz bh -cz

1972. szeptember 18.

a hajdu-bihar megyei pocsaj községben új óvdát vettek birtokukba a kicsinyek hétfőn reggel. a helyi dózsa termelőszövetkezet csaknem 1 millió forintos támogatásával készült el. az új létesítményben egyszerre ötven gyermeket tudnak elhelyezni.
/mti/

--

bb 28. a budapesti művészeti hetek

tr zs bh -cz

1972. szeptember 18.

sajtóirodája 1972. szeptember 25-től október 26-ig a fészek klubban /VII. kerület, kertész utca 36. telefon: 228-695/ minden nap 10-től 15 óráig ad felvilágosítást az érdeklődőknek.
/mti/

--

bb 29. vizsgálják a dunaegyházi ételmérgezés okát

vid kz bh -cz

1972. szeptember 18.

bács-kiskun megyei dunaegyházán szombaton éjszaka tömeges rosszullét zavarta meg egy körülbelül 200 fős lakodalmat. a mentőknek 17 személyt a kalocsai kórházba, négyet pedig a dunaújvárosi kórházba kellett szállítaniuk. megállapították, hogy ételmérgezés történt. az illetékes egészségügyi szervek helyszíni kivizsgálása még tart: az ételminták laboratóriumi vizsgálatának befejezése csütörtökön várható. az elsősorban gyanúsított ételek: a lakodalomban késő este elfogyasztott husleves és töltöttkáposzta. a betegeket gyógykezelő kórházi osztályok jelentése szerint az ételmérgezettek állapota nem súlyos.
/mti/

--

bb 30. ,, gyári,, iskolák

vid bh -cz

1972. szeptember 18.

a borsod megyei állami építőipari vállalat műszaki gárdája és az északmagyarországi tervező vállalat kollektívája megtervezte a házgyári elemekből összeszerelhető iskola, óvoda és bölcsőde vázrendszerét. az előregyártott elemek variálásával 10, 12 és 24 tantermes iskolákat, továbbá 75-200 gyermek elhelyezésére alkalmas óvodákat és bölcsődéket lehet építeni. az első 12 tantermes ,, gyári,, iskolát jövőre kazincbarcán építik fel.
/mti/

--
- 16 -

12.50 bh *101340*

bb 32. időjárásjelentés

ny -cz

1972. szeptember 18.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 18-én, hétfőn 13 órakor:

a nappali felmelegedés keleten is gyengül

európa nagy részén továbbra is az óceáni eredetű hűvös levegő irányítja az időjárást. a hűvös levegővel elárasztott területeken változóan felhős az ég és szórványosan keletkezik eső, záporosó. az enyhébb és a hűvös levegő találkozási zónájában a balkán-félszigeten, a szovjetunió európai területének nagy részén és finnországból sokfelé esik az eső, egy-két helyen zivatar kíséretében. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárása hűvös marad.

házánkban vasárnap a délnyugati megyékben erősen máshol változóan felhős idő volt. az ország nagy részén 3-9 órán át sütött a nap. napközben csak egy-két helyen, az éjszaka és a hajnali órákban a dunántúlon és a duna-tisza közén többfelé esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége általában 5 mm, alatt maradt, csupán szentgotthárdon mértek 5 mm, körmenden 9 mm-t. a hőmérséklet csúcserőteke az erősen felhős helyeken 12-15, máshol 16-20 fok között alakult. hétfő hajnalra általában 5-11 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a keleti, délkeleti megyékben gyengén, az ország többi részén erősen felhős volt az ég. több helyről esőt jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor az esős helyeken csak 11-14, máshol 15-18 fok között változott. budapest vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 13.5 fok volt, 2.9 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, alig változik.

várható időjárás kedd estig: tulnyomóan felhős idő. több helyen eső, záporosó. gyenge, napközben kissé megélénkülő változó irányú szél. a hajnali és a reggeli órákban párássodás, helyenként köd. a nappali felmelegedés keleten is gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-11 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 15 fok körül.

távolabbi kilátások péntek reggelig: tulnyomóan felhős többfelé esős hűvös idő. az időszak végén megélénkülő északnyugati szél. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 6-11 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek 14-19 fok között. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm / eső az ország területének 70 százalékán várható.

a duna vízállása budapestben 170 cm.
/mti/

13.05/ny

101350

--
-17-

bb 31. száz éves az eötvös Loránd tudományegyetem finnugor tanszéke

mm szö zs bh -cz

1972. szeptember 18.

hétfőn megkezdődött a budapesti eötvös Loránd tudományegyetem finnugor nyelvtudományi tanszéke alapításának száz éves évfordulója alkalmából rendezett kétnapos tudományos ülés-szak. a megnyitó ünnepségen Lakó György egyetemi tanár, a tanszék első professzoráról és a korabeli összehasonlító nyelvtudományról sz. kispál magdolna docens pedig a tanszék történetéről tartott előadást. az ünnepélyen megjelentek martti ingman a finn köztársaság budapesti nagykövete, a helsinki, az uppsalai, a tallinni, a berlini, a hamburgi és a müncheni egyetem finnugor tanszékének professzorai és a hazai tudományos élet számos előkelősége./mti/

--

bb 34. mongol gazdasági delegáció érkezett hazánkba

t sl pá bh -cz

1972. szeptember 18.

szonomin Luvszannak, a mongol népköztársaság nagy népi huralja első elnökhelyettesének vezetésével hétfőn mongol gazdasági delegáció érkezett budapestre, a magyar-mongol gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság hatodik ülészakára.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren fehér Lajos, a minisztertanács elnökhelyettese fogadta. jelen volt p. sagdarsuren, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete is./mti/

--

bb 33. magyar egészségügyi delegáció utazott koppenhágába

ms mm zs bh -cz

1972. szeptember 18.

dr. Schultheisz Emil miniszterhelyettes vezetésével elutazott koppenhágába az egészségügyi világszervezet európai regionális értekezletén részvevő magyar egészségügyi delegáció./mti/

--

- 18 -

13.06 bh

101300

bb 35. mszbt-küldöttség utazott szófiába

mszbt tr zs bh -cz

1972. szeptember 18.

hétfőn regős Gábor titkár vezetésével mszbt küldöttség utazott szófiába a bolgár-szovjet baráti társaság meghívására, tapasztalatcserére./mti/

--

bb 36. baranyai ujdonság : járdaseprőgép

vid kz bh -cz

1972. szeptember 18.

járdaseprőgépet szerkesztettek a baranya megyei szerelőipari és szolgáltató vállalatnál a budapesti VI. kerületi ingatlankezelő vállalat megrendelésére. a pécsi székhellyel működő vállalat, amely az utóbbi pár év alatt sokezer fővárosi lakáshoz szállított kaputelefont, a jövőben budapest köztisztaságának javításához is hozzásegít. a géppel könnyebben, gyorsabban végezhető a függőfolyósok, járdák tisztítása. kis körkefét szereltek bele, így a fal melletti járdarész is lesöpörhető vele. a közeli napokban vizsgálják a járdaseprőgépet. ha jól szerepel, megkezdik a sorozatgyártást. az igény szerint jövőre előreláthatóan félezret gyártanak./mti/

--

bb 37. tanácskozás az ifjúsági törvény végrehajtásáról

pá zs bh -cz

1972. szeptember 18.

az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács titkársága hétfőn délelőtt a minisztériumok és országos hatáskörű szervek állami ifjúsági bizottságainak vezetőivel az ifjúsági törvény végrehajtásáról szóló minisztériumi jogszabályok előkészületeiről, s az ezzel kapcsolatos további teendőkről tanácskozott. a tárca-jogszabályok ez év decemberéig hatályba lépnek. a tanácskozáson részt vettek az mszmp kb, a szot, a kisz kb, valamint a szövetkezeti érdekképviseleti szervek munkatársai is./mti/

--

13.50 bh

101430

- 19 -

bb 38. petrovics károly,

t/ny -cz

1972. szeptember 18.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje elhunyt. hamvasztás előtti bucsuztatása szeptember 23-án, szombat délelőtt 11 órakor a rákoskeresztúri temető ravatalozójában lesz.

az mszmp xiv. kerületi bizottsága . /mti/.

--

bb 39. a vakok és csökkentlátók szövetsége elnökének kitüntetése

i ro/pá/ny zs -cz

1972. szeptember 18.

dr. vas tiber egyetemi tanár, a vakok és csökkentlátók országos szövetségének elnöke, a vakok jóléti világszervezete európai regionális bizottságának alelnöke részt vett az európai regionális bizottság elnökségének párizsban tartott ülésén. ez alkalomból a L'amitie de aveugles de france egyesület az általa alapított Le merite typhlophile francais érdemrend chevalier fokozatával tüntette ki. /mti/

--

bb 40. nagyszabású fűtés korszerűsítés vas megyében

vid/kz/ny -cz

1972. szeptember 18.

száz vas megyei vállalat és intézmény korszerűsítette fűtéstechnikáját a rövidesen megkezdődő fűtési idényre. általában olajtűzelésre cserélték ki a hagyományos szénkazánokat. répcelak két nagy üzemébe, a szénsavgyárba és a sajtüzembe a szomszédos uraiujfaluban talált földgázt vezették be. megszűnt szombathely levegőjének egyik legnagyobb ,, ellensége,, a markusovszky kórház régi, elavult hőközpontja is. helyette modern olajtűzeléses kazánok biztosítják a nagy gyógyintézmény szobáinak, műtőinek melegét és a meleg vizet. nagy rekonstrukciót hajtottak végre a 100 esztendőes máv járműjavító és több más üzem energiarendszerében. a vasút is szinte teljesen áttért a diesel mozdonyok üzemeltetésére. a város közlekedési csomópont; nyolc irányba mennek és érkeznek a vonatok, s így számottevő volt a gőzmozdonyok szennyező hatása.

a magánháztartások jó részéből szintén kicserélték a szén- és fatűzeléses kályhákat. több mint 10 millió liter olaj eltűzésére készülnek fel az áfor és a szállító vállalatok szakemberei. a szombathelyi új derkovits városrész lakásait gázzal fűtik. most új gáztároló épül az egyik peremkerületben, s ha elkészül, újabb lakások gázfűtésére nyílik lehetőség. /mti/

14.15/ny

-20-

bb 41. bevált az új szervezeti forma - ülést tartott az mszbt ügyvezető elnöksége

t gy tr zs bh -cz

1972. szeptember 18.

az elmúlt másfél év alatt országsszerte 684 mszbt tagcsoporthoz alakult. ezek 55 százaléka vállalatoknál, üzemeknél, 20 százaléka mezőgazdasági területen, 25 százaléka pedig intézményekben működik. hogyan segíti a magyar-szovjet barátsági munkát az új szervezeti forma? - többek között erről tanácskozott hétfőn a barátság házában a magyar-szovjet barátság társaság ügyvezető elnöksége apró antalnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a társaság elnökének vezetésével.

az ülésen megállapították: a több mint félmillió dolgozót, diákot magában foglaló tagcsoporthoz nagyrésze olyan munkahelyeken működik, amelyek szoros termelési, kereskedelmi, kulturális kapcsolatban állnak a szovjet partnerekkel. a tagcsoporthoz működésének eddigi tapasztalatai szerint az érintett üzemek, intézmények dolgozói őszinte lelkesedéssel vállalták a tevékeny részvételt a magyar-szovjet barátság ápolásában. egyebek között ez is tanúsítja, hogy a szovjet nép iránti szeretet és barátság mélyen él dolgozó népünk szívében, s a barátság ápolását száz- és százak tekintik személyes ügyüknek.

elmondták, hogy a tagcsoporthoz munkájában jól ötvöződnek az új vonások - a történelmi múltba visszanyúló barátság sok szép és nemes hagyományával. a fő törekvés, hogy a barátság ne ünnepélyes formalitás, hanem a hétköznapi élet, a mindennapi munka tartalma legyen. a sok öntevékeny akció, ötletes kezdeményezés is főként e szép törekvést szolgálja. továbbra is egymás jobb megismerése a cél, de nem csupán általános ismeretek megszerzéséről van szó, hanem arról, hogy a két nép még inkább életközbe, emberközbe kerüljön egymással. az új szervezeti formában a tagcsoporthoz ilyen értelmű közvélemény-formáló és ismeretterjesztő szerepet töltenek be. a tapasztalatok szerint a barátság ápolása az ünnepek, évfordulók méltó megünneplésén túl mindinkább a hétköznapi általános politikai tennivalóival ötvöződik.

az ülésen hangoztatták: különösen figyelemreméltó az, hogy a tagcsoporthoz barátsági munkájában aktívan részt vesznek a szocialista brigádok. politikai és kulturális vállalkásaikban előtérbe kerül a szovjetunió eredményeinek megismertetése. a jó kezdeményezések közé sorolták azt is, hogy egy-egy megye tagcsoporthoz összehangolt program alapján vesznek részt valamely akcióban. somogy megyében például tavaly november 7. tiszteletére területi és megyei vetélkedőt tartottak. szabolcs megyében a záhonyi vasúti csomópont tagcsoporthoz kezdeményezésére a ,, fáklya,,, a ,, lányok, asszonyok,,, ,, szovjetunió,,, című lapok terjesztésére indítottak akciókat. leninvárosban ez év áprilisában városuk névadójának életéről, munkásságáról rendeztek nagyszerű vetélkedőt.

/folyt. köv./

14.30 bh

- 21 -

bb 41. /bevált ... folyt./ bh

sok oktatási intézményben az mszbt kiadványait a pedagógusok felhasználják az orosz nyelv megszerettetésére, oktatásának megkönnyítésére. az egyetemeken, főiskolákon nagy gonddal foglalkoznak a magyar-szovjet testvérkapcsolatok kiépítésével és erősítésével. arra törekednek, hogy a két ország felsőoktatási intézményeiben dolgozó tanárok és hallgatók között rendszeres tapasztalatcserék, szakmai gyakorlatok alakuljanak ki, közös építőtáborokat szervezzenek.

az ügyvezető elnökség egyöntet véleménye volt: a tagcsoportok eleven, széles tömegmozgalomként működnek, szervezeti kötöttségek nélkül is méltón fejezik ki népünk őszite, baráti érzéseit a szovjet nép iránt. az mszbt országos elnökségének munkájában továbbra is vezető helyet foglal el a mozgalom új szervezeti formájának segítése, továbbfejlesztése. /mti/

--

bb 42. both béla és fodor imre

tm zs bh -cz

1972. szeptember 18.

a színházművészeti szövetség képviselőjében várnába utazott; részt vesznek a ,, munkásosztály és a színház,, című nemzetközi konferencián. /mti/

--

bb 43. a margitszigeti centenárium emlékmű

i don zs bh -cz

1972. szeptember 18.

avatási ünnepsége miatt szeptember 23-án, szombaton 11 órától 12.30 óráig a margitszigeti főútnak a margit hid és a japán kert között szakaszát lezárják. ez időben a 26-os jelzésű autóbuszok nem közlekednek. /mti/

--

14.35 bh

10/15/24

- 22 -

t

bb 44. megkezdődött a szocialista országok tudományos ismeretterjesztő társulatai főtitkárainak budapesti konferenciája

t nn/pá/ny zs -cz

1972. szeptember 18.

hétfőn a tit bocskai uti természettudományi stúdiójában megkezdődött a szocialista országok tudományos ismeretterjesztő társulatai főtitkárainak egyhetes konferenciája. a tanácskozás során kilenc ország küldöttei vitatják meg, mi a tudományok terjesztésének szerepe a ma embere életében, milyen lehetőségek kínálkoznak az ismeretanyag állandó felfrissítésére, gazdagítására.

a megnyitón dr. vonsik gyula, a tudományos ismeretterjesztő társulat főtitkára tartott előadást, ,, a tudományos ismeretterjesztés helye és szerepe a képzés korszerű rendszerében, és ennek magyarországi tapasztalatai,, címmel. rámutatott, hogy a szocialista keretek között folyó termelésben ma már csak a jól képzett, széleskörű műveltséggel rendelkező munkás tud helytállni. ugyanakkor a technológiák szüntelen megújulása már nem pusztán ugynevezett szolid műveltséget, hanem az egyéni ismeretrendszer állandó átalakítására való késztséget, a szó eredeti értelmében vett tudományos gondolkodásmódot, tudományos ismereteket követel.

maga a politikai tevékenység - a marxi felfogásnak megfelelően - szintén egyre inkább tudományos alapokra helyeződik, így a bármilyen szinten való politizálás megkívánja a hozzá szükséges ismeretek folyamatos bővítését, korszerűsítését. a tudomány eredményeinek beözönlése a mindennapi életbe, a tudományos technikai forradalom egyúttal megszabja azt is, hogy a mindennapi gondolkodásmód közelítsen a tudományos gondolkodásmódhoz.

a ismeretterjesztés magyarországi formáiról szólva dr. vonsik gyula kiemelte, hogy a felmérések szerint öt évvel ezelőtt az összes előadások több mint egyharmadát alkották az egyedi előadások, ma már alig érik el a 10 százalékot. ezzel szemben ugrásszerűen növekedett a speciális tanfolyamok száma, közöttük leggyakoribbak a műszaki rajz, egyetemi előkészítő, könyvelési számítógép-programozási kurzusok. tavaly az érdeklődők 1403 tanfolyamon 125 ezer órában 16 nyelvet tanultak. a fiatalabb generáció között kedvelté váltak a matematikus, csillagász, fizikus stb. baráti körök.

a tit főtitkárainak előadását vita követte, a hozzászólók beszámoltak az ismeretterjesztés helyzetéről hazájukban, s elmondták milyen új módszereket alkalmaznak a felnőtt-oktatás korszerűsítésében, megreformálásában. /mti/

14.45/ny

-23-

K. 130

bb 45. budapestre érkezett a cskp kb pártmunkás küldöttsége

tm/ny zs -cz

1972. szeptember 18.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására hétfőn budapestre érkezett csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának pártmunkás küldöttsége, dr. rudolf kratochnek, a cskp kb osztályvezetőjének vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren klézl róbert, az mszmp kb osztályvezetőhelyettese fogadta. jelen volt dr. zoltán rabay, a budapesti csehszlovák nagykövetség tanácsosa is./mti/

-. -

bb 46. nemzetközi tanácskozás az élelmiszerek tartósításáról

t kg/mm/ny ie -cz

1972. szeptember 18.

tovább javítható a konzervek minősége egy új, kombinált tartósítási eljárással, - erről kezdődött négynapos tanácskozás hétfőn budapestben, a tit természettudományi stúdiójában. az élelmiszertudományi és technológiai nemzetközi egyesülés /iufost/ szimpóziumán husz ország mintegy 60 szakembere vesz részt, akik egyebek között a hőkezelés, a besugárzás és a vegyszeres élelmiszer tartósítás együttes alkalmazásának előnyeit vitatják meg.

az új eljárással például a hőkezeléssel konzervált zöldborsonál megszüntethető a túlfőzés veszélye, ha a félig főtt, még kemény borsószemeket vegszerrel kezelik. biztatóak az eredmények a hus kombinált tartósításánál is. a sugárzással sterilizált flekken enyhe hőkezelést kap, ezért kisebb sugáradag hatására is hosszú hónapokig tárolható. ez az eljárás bevált a déligyümölcsök tartósításánál is./mti/

-. -

bb 47. jugoszláviába utazott

pá/ny ie -cz

1972. szeptember 18.

a vasas központi művészegyüttes vegyeskara. a 70 tagú együttes a ljubljana-i partizán kórus magyarországi szereplésének viszonzásaként lendaván, ljubljánában, és koperben ad önálló koncertet, majd olaszországba utazik, ahol szeptember 21. és 24. között a goriziai nemzetközi kórusfesztiválon vesz részt./mti/

14.45/ny

-. -
-24-

NA 150

bb 48. dr. ajtai miklós vezetésével műszaki-tudományos delegáció utazott az ndk-ba

t bé gk ie bh -cz

1972. szeptember 18.

dr. ajtai miklós miniszterelnökhelyettes vezetésével hétfőn delegáció utazott berlinbe, herbert weiznek, az ndk miniszterelnökhelyettesének meghívására. megtárgyalják a két ország közötti műszaki-tudományos együttműködés aktuális kérdéseit.

a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent lázár györgy munkaügyi miniszter, dr. gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője, s ott volt dr. herbert plaschke, az ndk budapesti nagykövete is. /mti/

-. -

bb 49. befejeződtek a debreceni egyházi ünnepek

vid fm bh -cz

1972. szeptember 18.

a mintegy négy- és fél évszázados debreceni református kollégium épületének felújítása alkalmából rendezett ünnepség - sorozat kiemelkedő eseménye volt a hétfőn délelőtt megtartott református - orthodox párbeszéd. a párbeszédben többek között résztvett és a vitában felszólt nyikodim leningrádi és novgorodi metropolita /szovjetunió/, johannes helsinki metropolita, coman püspök /románia/, chrysostom püspök /india/, pantschowski professzor /bulgária/, dr. i. j. mc cord professzor a békevilágtanács elnökségének tagja, /ua/, dr. e. c. blake, az egyházak világtanácsának főtitkára, /usa/ w. p. thompson, a református világszövetség elnöke /usa/, chr. baeta professzor /ghana/, dr. bartha tiber református püspök.

a debreceni kollégiumi ünnepek alkalmából hétfőn este miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke fogadást adott a külföldi vendégek, valamint a diszduktorra avatott személyiségek tiszteletére./mti/

-. -

15.00 bh

- 25 -

NA 150

bb 50. Ünnepélyes tanévnyitó a pécsi tudományegyetemen

vid-fm szb -cz

1972. szeptember 18.

a pécsi tudományegyetem állam- és jogtudományi kara hétfőn tartotta az 1972/73-as tanév nyitó ünnepségét. az egyetem aulájában, - amelyet a nyáron egymillió forintos költséggel át-alkítottak és felújítottak, - a kari tanács nevében dr. szotáczi Mihály dékán köszöntötte a több mint négyszáz hallgatót, majd az első éves jogászok ünnepélyesen esküt tettek. az egyetem esti és levelező tagozata, - amelyen ugyancsak mintegy négyszáz hallgató tanul, - kedden nyílik meg.

a pécsi joghallgatók az idén kedvezőbb körülmények között kezdik meg, illetve folytatják tanulmányaikat. a tanév kezdetére - határidő előtt két hónappal befejeződött az egyetem nagyszabású bővítési munkája, amelynek során 3.7 millió forintos beruházással új emeletet kapott az épület. ilymódon 829 négyzetméterrel bővült az oktatást szolgáló helyiségek alapterülete. /mti/

..-

bb 51. a tervezők feladata a beruházáspolitikában - az építés-tervező szervezetek országos tanácskozása

t kf/tr-ju ie -cz

1972. szeptember 18.

az építésügyi- és városfejlesztési minisztérium a hozzátartozó és az egyéb tárcák, valamint a tanácsok felügyelete alatt működő tervező vállalatok gazdasági és párt vezetőinek részvételével országos tanácskozást tartott hétfőn az uvaterv székházában. a tervezőknek a beruházáspolitikából adódó feladataival foglalkozó értekezleten dr. szabó jános, az építésügyi- és városfejlesztési miniszter első helyettese értékelte a gazdasági reform tapasztalatait az építési ágazatban, összefoglalta a beruházási egyensúly megteremtésére vonatkozó intézkedések eddigi hatását, az évm vállalatok első félévi eredményét, s szólt a tervezők tennivalóiról.

bevezetőjében hangsúlyozta egyebek között, hogy a műszaki tervező szervezeteket a gazdaságirányítás új rendszere merész elképzelésekre sarkalja. korábban állandó kapacitás-hiánnyal küzdöttek, a nyereségérdekeltség rendszere azonban a kapacitás gyors-ütemű bővítésére és jobb kihasználására ösztönözte őket. ennek köszönhető, hogy a tervezés területén létrejött a vevők piaca, a munka megszervezése versenyre készíti a tervezőket. problémákat okoz azonban, hogy nem a gazdaságosabb, az olcsóbb tervezésre, hanem például néhány héttel rövidebb határidőkre, egy-két százalékkal olcsóbb kivitelezésre versenyeztetik a megbízók a tervezőket. ezért a tervezői munkát szabályozó ösztönzőkben a minőségi tényezőknek nagyobb szerepet kell majd kapniok.
/ folyt. köv. /

15.26/ju

- 26 -

NA 1600

bb 51. / a tervezők ... 1. folyt./-ju

a miniszter első helyettese ezután arról beszélt, hogy a beruházási egyensúly megteremtésére hozott intézkedések a tervezővállalatok munkaellátottságát is befolyásolják. a beruházási és a tervezési kereslet 1973-ban még tovább mérséklődik, 1974-ben és 1975-ben azonban várhatóan már az ötéves terv eredeti ütemének megfelelően alakul. az építésügyi tárca az egységes ágazati irányítás alapján igen fontos feladatnak tartja, hogy a tervező szervezetek szabad kapacitását a legfontosabb feladatok gyors végrehajtására, a helyes beruházási döntések előkészítésére fordítsák, a megnövekedett szellemi kapacitást az újszerű műszaki-gazdasági megoldások kidolgozására, a több variációs tervezésre, a beruházások előkészítésének javítására hasznosítsák. a tervezővállalatok jelenlegi kapacitása egyébként lehetővé tenné, hogy az ötödik ötéves terv legfontosabb beruházásait előtér, illetve tanulmány formájában a tervező szervezetek több variációban is kidolgozzák. az erre fordítandó anyagi ráfordítás elenyésző az ettől várható gazdasági eredményhez képest.

a tanácskozáson megvitatták az építőipar műszaki fejlesztésének főbb céljait, a műszaki tervező szervezetek további szerepét és feladatait, a rájuk vonatkozó szabályozó rendszer eredményeit és fő problémáit, piaci helyzetüket, s vállalati szervezetük fejlesztésével kapcsolatos tennivalókat. /mti/

..-

bb 52. miskolci küldöttség utazott vologdába

vid/fm-ju -cz

1972. szeptember 18.

a borsod és a szovjetunióbeli vologda megye közötti baráti kapcsolatok kiszélesítésére a közelmúltban öttagu vologda megyei küldöttség járt borsodban. látogatásuk során felkeresték miskolc megyei város tanácsát is. ekkor alakult ki az az elképzelés, hogy a két megyeszékhely, miskolc és vologda város közvetlenül is kapcsolatot tart egymással.

/ folyt. köv. /

15-35/ju

- 27 -

NA 1605

bb 52. / miskolci küldöttség ... 1. folyt./-ju

a baráti és a testvérvárosi kapcsolatok felvételére hétfőn bárczi béla, miskolc megyei város tanácsa elnökének vezetésével háromtagú küldöttség utazott vologda városba. egyhetes látogatásuk során tájékozódnak a szovjet város életéről, fejlődéséről, művelődési intézményeinek tevékenységéről. tanulmányozzák a tanács és a tömegszervezetek kapcsolatát, a lakosság városfejlesztési feladatokba történő bevonását. megállapodnak majd a kapcsolatok közvetlenebbé és folyamatossá tételében is.

a szovjetunióbeli vologda város - a lengyelországi katowice és a finnországi tampere után - a harmadik testvérvárosa lesz miskolcnak. /mti/

..-

bb 53. öregek napközi otthona vág községben

vid/fm-ju -cz

1972. szeptember 18.

a győr-sopron megyei vág községben -, a községi tanács, a termelőségvetkezet, a szany és vidéke áfész, valamint a község lakóinak társadalmi összefogásával, - egy régi kastélyépületben berendezték az öregek napközi otthonát. a falu huszonhat idős embere hétfőn vette birtokba második otthonát. az öregekre reggeltől a késő délutáni órákig két gondozónő ügyel, és hetenként többször orvos is megvizsgálja őket. a helyi termelőségvetkezet tártíásmentesen bő tízóráival látja el az otthon lakóit. a szany és vidéke áfész pedig az ebédről gondoskodik, amelynek költségeihez a lakók közül mindössze tizen járulnak hozzá minimális összeggel. /mti/

..-

15.45/ju

- 28 -

MF 160

bb 54. vietnami diplomatákat fogadott kállai gyula

mm-ju ks -cz

1972. szeptember 18.

kállai gyula, az mszmp pb tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke - dr. molnár bélának, a hazafias népfront országos tanácsa titkáranak társaságában - fogadta ~~hoang cuongot~~, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövét, és huynh van thant, a dél-vietnami ~~köztársaság~~ ideiglenes ügyvivőjét.

a találkozón huynh van than tájékoztatást adott a difk szeptember 11-1, a vietnami probléma igazságos politikai rendezésére irányuló javaslatáról. kállai gyula hangsúlyozta, hogy a hazafias népfront-mozgalom, összhangban a párt és a kormány politikájával, továbbra is támogatja a vietnami nép igazságos harcát és a difk legutóbbi javaslatát. /mti/

..-

bb 55. vasuti pályafelújítás dunaujváros pusztaszabolcs között

vid/kz/tné-ju -cz

1972. szeptember 18.

tíz napra tervezett pályafelújítási munkák kezdődtek a dunaujváros-pusztaszabolcs közötti vasutvonalon. a munkát három szakaszra tagolták: előbb dunaujváros-rácalmás, majd rácalmás-adony, s végül adony-pusztaszabolcs között dolgoznak a nagyteljesítményű gépek és kezelők. a munkálatok ideje alatt a déli órákban dunaujvárosba érkező, illetve az onnan induló szerelvények utasait vonatpótló autóbuszok szállítják a felújítás alatt lévő vonalszakaszon. a nap többi szakában átszállás nélkül bonyolítják le a forgalom. /mti/

..-

bb 56. megkezdődött a magyar-román vegyes kormánybizottság ülészsaka

t sl /tm-ju le -cz

1972. szeptember 18.

hétfőn a parlament épületében megkezdődött a magyar-román gazdasági együttműködési vegyes kormánybizottság 10. ülészsaka. a két delegációt vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese és iosif banc, a román kommunista párt központi bizottságának titkára, a bizottság magyar, illetve román tagozatának elnöke vezeti.

/ folyt. köv. /

15.55/ju

- 29 -

MF 160

bb 56. / megkezdődött a ... 1. folyt./-ju

a plenáris ülésen vályi péter a párt központi bizottsága és a kormány nevében köszöntötte a román delegációt, kifejezve meggyőződését, hogy a mostani tanácskozáson újabb lépéseket tesznek előre a két ország együttműködésének fejlesztésében. mint mondotta, az országaink kapcsolatainak elmélyítésében már elért eredmények a mostani tárgyalások sikerét is nagy mértékben segítik. a bizottsági ülést előkészítő szakértői megbeszélések, az ott napirendre tűzött témák gazdag skálája is arra utal, hogy együttműködésünket sokoldalúan tovább kívánják fejleszteni. az ülészak feladata, hogy e terveket konkrét megoldásokhoz segítse.

iosif banc a román párt és kormány üdvözlését tolmácsolta, majd elégedetten szólt arról, hogy a két ország együttműködésében jelentős sikerek születtek. számos termelési kooperáció és szakosítási megállapodás jött létre, s érezhetően nőtt a két ország árucseré-forgalma is. a mostani ülészaktól is azt várja, hogy a tárgyalások eredményei tovább fokozzák a két ország jószomszédi, baráti kapcsolatait. rámutatott, hogy a román szocialista köztársaság a komplex integrációs program keretében a kgst tagországokkal tovább akarja fejleszteni kooperációs kapcsolatait. románia magyarországgal is az országaink fejlettségi fokának szintjére kívánja emelni gazdasági és műszaki-tudományos együttműködését. /mt1/

tbbb 57. nemzetközi tanácskozás az elektromos berendezések biztonsági követelményeiről

t kg/tr-ju ie hgy

1972. szeptember 18.

tűz, robbanás, áramütés, káros kisugárzás megelőzésére nemzetközi szabványokat dolgoznak ki a tv, a rádió, a villany, a tűzhely és több más elektromos berendezés veszélymentes üzemeltetéséhez. a biztonsági előírásokról hétfőn a gellért szállóban megkezdődött a nemzetközi elektrotechnikai bizottság kétnapos tanácskozása. a megbeszélésen 18 ország szakemberei vesznek részt.

/ folyt. köv./

16.20/ju

- 30 -

M 1700

bb 57. / nemzetközi tanácskozás ... 1. folyt./-ju

a nemzetközi szabvány utmutatást ad a gyáraknak új típusú készülékek kialakításához, - ezzel a hazai üzemek is több - millió forintot felmészítő kúatási munkát takaríthatnak meg. a szabványban rögzített előírás szerint hamarosan új szigetelőanyaggal vonják be a rádió- és tv-készülékek huzalait, az új szigetelő, szivárgó, áram esetén is megakadályozza a zárlatot. a legfiatalabb készülékek konstruálásánál az idősebb változatásoknál csaknem kétszer több - mintegy 140 - biztonsági előírást tartanak szem előtt. ezzel a készülék élettartamát is jelentősen meghosszabbítják. /mt1/

--

bb 58. ételmérgezés romlott disznósajttól

vid/fm-ju hgy

1972. szeptember 18.

szombaton a dunaujváros közeliében levő nagykarácsony-szőlő-hegyről öt, vasárnap pedig dunaegyházáról négy ételmérgezettet szállítottak a dunaujvárosi kórházba. a nagykarácsonylak és a dunaegyházlak is lakodalmas disznósajttól lettek rosszul. valamennyiük állapota javuló. előreláthatólag egy-két nap múlva visszatérhetnek otthonukba. /mt1/

bb 60. az időszerű mezőgazdasági munkákról tárgyalt a mém miniszteri értekezlete

t jf/gk-ju ie hgy

1972. szeptember 18.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium miniszter/1 értekezlete hétfőn az időszerű őszi mezőgazdasági munkákról tárgyalt. megállapította, hogy idén minden eddiginél nagyobb feladattal kell megbirkózniuk a gazdaságoknak; részben azért, mert a kápnövények eléggé későn érnek be, másrészt a szőlő- és a gyümölcszüret várhatóan igen nagy kézi munkaerőt igényel majd.

/ folyt. köv./

16.35/ju

- 31 -

M 1701

bb 60. / az időszerű ... 1. folyt./-ju

arra van szükség, hogy a mezőgazdasági üzemek éljenek a nemrégiben biztosított géphitel-lehetőséggel, s a raktáron levő gépek megvásárlásával, munkába állításával rövidítsék a betakarítási szezon. Összel minden bizonnyal szükség lesz arra, hogy a jobban gépesített mezőgazdasági üzemek - a nyári munkákhoz hasonlóan - térítés ellenében segítsék azokat a gazdaságokat, amelyekben elhúzódik a munka.

a jónak ígérkező kukoricatermés biztonságos raktározásához egyszerű, olcsó és gyorsan kivitelezhető tárolók építésére van szükség. a gazdaságok hitelekkel vehetnek igénybe erre a célra. a hitelekkel a tárolók, valamint a gépek megvásárlásához a magyar nemzeti bank megyei fiókjai soron kívül bocsátják a gazdaságok rendelkezésére. a miniszteri értekezlet ugyanakkor felkérte a gépgyártó vállalatokat: gyorsítsák meg a betakarító gépek szállítását. a közlekedési vállalatokat arra hívták fel, hogy segítsék az őszi mezőgazdasági szállításokat.

az országos, valamint a megyei operatív bizottságok a következő hetekben nagymértékben támogatják majd a gazdaságok munkáját. a termelők érdeke, hogy szorosra fűzzék kapcsolatukat ezekkel a bizottságokkal. /mt1/

--

bb 59. színháztörténeti kiállítás és vörösmarty szobrának avatása székesfehérváron, a vörösmarty színház alapkövetésének 100. és újjáépítésének 10. évfordulóján

vid/fm-ju hgy

1972. szeptember 18.

a székesfehérvári vörösmarty színház kettős ünnepet ül: az állandó körszínház alapkövetésének 100. valamint a felszabadulás utáni újjáépítésének 10. évfordulóját ünnepli a városul.

az első székesfehérvári színelőadást 1813-ban rendezték, szentjóni szabó lászló „mátyás király”, című történelmi játékát adták elő. az első székesfehérvári állandó színház 1818-tól a polian-házban éder györgy igazgató irányításával működött. itt tartották 1819-ben kisleludó károly „kérők”, című darabjának ősbemutatóját. szuper károly naplójának tanúsága szerint 1841-42 között itt színészkedett petőfi sándor borostyán álnéven, s itt kezdték fényes pályájukat kántorné, déryné, blaha lujza, laborfalvy róza és jászai mari.

/ folyt. köv. /

16.50/ju

- 32 -

X7 1710

bb 59. / színháztörténeti kiállítás ... 1. folyt./-ju

a székesfehérvári állandó körszínház megteremtése varga zsidmond orvos nevéhez fűződik, akinek kezdeményezésére 1870. július 19-én alakult meg a színház részvénytársasága. a színház építése 1872. április 28-án kezdődött meg 130 ezer forintos költséggel. az összeget jórészt közadakozásból teremtették elő. az első színházavató előadást 1874-ben tartották. katona józsef „bánk bán”, című drámáját - a főszerepben nádai ferencsel és laborfalvy rózával - adták elő, a prólógot jókai mór írta.

a színház története a későbbiekben is emlékeztető időpontokat, ismert neveket tartalmaz. így többek között latabár kálmán, márkus emília, ujházi ede, jávor pál és bajor gizi szerepelt székesfehérvárott.

a második világháborúban elpusztult színház a megye és a város lakóinak széleskörű összefogásával építették újjá. 1962. november 6-án avatták fel ismét a vörösmarty színházat, s a 36 millió forintos költséggel újjáépített intézményben az elmúlt tíz év alatt 1500 előadást tartottak.

a kettős évforduló alkalmából hétfőn színháztörténeti kiállítás nyílt a székesfehérvári vörösmarty színházban. a magyar színháztörténeti múzeum rendezésében számos értékes dokumentumot: kéziratot, korabeli színlapot, kelléket és színpadi tervet mutatnak be a színház előcsarnokában. a jubileumi megemlékezésen részt vettek az újjáépítés elindító és szervezői, őket köszöntötte beszédében gubics istván, a székesfehérvári tanács elnökhelyettese. a színház történetéről és vörösmarty mihály életének fejr megyei korszakáról dr. tóth dezső kandidátus, az mszp központi bizottságának osztályvezető helyettese tartott ünnepi emlékbeszédet, majd felavatták meszlényi jános székesfehérvári szobrászművész fehér márványból készült vörösmarty-mellszobrát.

a kettős jubileum alkalmából a székesfehérvári vörösmarty színház megjelentette dr. cenner mihály „a magyar színészet székesfehérváron és fejr megyében”, című monográfiájának első kötetét. az első rész 1813-tól-1874-ig dolgozza fel a fehérvári színjátszás történetét, a könyv második kötete 1973-ban jelenik meg. /mt1/

--

bb 62. a máv vezérigazgatósága közli,

1 kf/tm-ju 1e hgy

1972. szeptember 18.

hogy a budapest keleti pályaudvarról békéscsabára reggel 4 órakor induló 6612. számú, és az ellenirányban budapestre reggel 7.10 órakor induló 6617. számú személyvonatok forgalmát, - pályakorszerűsítési munkálatok miatt - mezőtúr-nagylapos-gyoma között szeptember 28-án és 29-én, valamint október 3-6. között autóbusz-átállással bonyolítják le. /mt1/

--

17.00/ju

-33 -

N 1720

bb. 61. műszaki változtatások nyomán ezer forinttal drágult a skoda 100-as személygépkocsi

1/kf/tm/rj 1e hgy

1972. szeptember 18.

a brnoi vásáron a napokban a merkur és a mogürt képviselői 6000 skoda személygépkocsi 1973. évi szállítására kötöttek szerződést a motokov külkereskedelmi vállalattal. megállapodtak abban is, hogy a skoda-gyár ezen túl már az s-100-as típusu kocsi 1973-as modelljét szállítja.

az új modellben a korábbi dinamót váltóáramu generátorral váltották fel, és a gyakran kifogásolt szellőzést a szerelvényfalon elhelyezett állítható, ugynevezett diffuzorokkal és kétfo-koztu ventilátorral javították. némileg változott az s-100-as külseje is, egyebek között emblémát és diszlécet is elhelyeztek a kocsi elején. mivel a bevezetett változások a gépkocsi használati értékét növelik, az s-100-as fogyasztói ára ezer forinttal emelkedett, az új ár tehát 73.000 forint. a skoda-100 1973-as modellje egyébként a merkur martinelli téri autószerelőjében tekinthető meg. /mti/

--

bb. 63. osztrák ~~szakmai~~ küldöttség hazánkban

1/kf/tm/rj 1e hgy

1972. szeptember 18.

a kpvdsz meghívására alfred dallingernek, az osztrák magánkalmazottak szakszervezete központi titkárnak vezetésével ~~szakmai~~ küldöttség érkezett hazánkba. az osztrák delegáció itt-tartózkodása során tárgyal a kpvdsz vezetőivel, s tanulmányozza a magyar kereskedelmi dolgozók élet- és munkakörülményeit. /mti/

--

bb. 64. leállt az esti sétahajó

1/kf/rj 1e hgy

1972. szeptember 18.

a mahart közli, hogy a budapesti sétahajó esti 8 órás járata szeptember 19-től már nem közlekedik. /mti/

--

16.55 rj

- 34 -

MT 1720

bb. 65. nemzetközi vizgazdálkodási szeminárium

t/sb/rj 1e hgy

1972. szeptember 18.

a duna interkontinental szállóban hétfőn délután megkezdte egyhetes munkáját a nemzetközi vizgazdálkodási szeminárium, amelyet magyar javaslatra az ENSZ európai gazdasági bizottságának vízügyi szervezete rendez budapestben. a tanácskozáson 27 ország vízügyi szakemberei és számos nemzetközi szervezet küldöttei vesznek részt, hogy megvitassák és végleges formába öntsék a több éves összehangolt munkával elkészített nemzetközi vizgazdálkodási kézikönyv kéziratát.

az öt fejezetből álló kézikönyv IV. fejezetét - amely az országos és egyéb nagy regionális vízmérlegek összeállításának módszertanával foglalkozik - magyar szakemberek szerkesztették meg a hazai tapasztalatok és a többi európai országtól kapott anyagok alapján. a kézikönyv többi fejezete a vízkészletek és vízigények kiszámításának módszereit és alkalmazásának lehetőségeit, célját tárgyalja. a kézikönyv tehát módot nyújt arra, hogy a nemzetközi vizgazdálkodási együttműködésben azonos módszereket, mértékegységeket használjanak fel, s ezzel a „közös”, nyelvvél meggyorsítsák a kapcsolatok fejlesztését.

a nemzetközi találkozót a magyar kormány nevében dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke üdvözölte. többek között kifejtette: az országok természeti adottságai eltérőek, de mindenütt egyformán alapvető kérdés, hogy ismerni kell a rendelkezésre álló vízkészleteket és a jelenlegi valamint távlati vízigényeket egyaránt, mert enélkül nem lehet tervszerű vizgazdálkodást folytatni. ezért magyarországtól támogatta az európai szintű vizgazdálkodási együttműködés fejlesztését, az egb vizgazdálkodási bizottságának létrehozását, s e testület megalakulása óta tevékenyen részt vett a bizottság munkájában is.

az európai gazdasági bizottság nevében a.s. bishop, az egb környezetvédelmi és lakásügyi főosztályának igazgatója köszöntötte a szeminárium résztvevőit. utalt arra, hogy francia és magyar szakértők hét évvel ezelőtt kidolgozták a vízkészletek és vízigények számbavételének módszertanát. erre a jelentős munkára, kezdeményezésre épült - újabb európai országok bekapcsolódásával és sok más módszertani elem felhasználásával - a nemzetközi vizgazdálkodási kézikönyv, melynek kéziratán most ez a szeminárium végzi el az utolsó simításokat.

a nemzetközi tanácskozás résztvevői szombaton fejezik be munkájukat, a vita alapján összegezett szemináriumi jelentés és az ajánlások elfogadásával. /mti/

--

17.10 rj

- 35 -

MT 1720

bb. 66. nemzetközi duna-kutató konferencia visegradon

tr/rj 1e hgy

1972. szeptember 18.

a nemzetközi limnológiai társaság duna-kutató munkaközössége szeptember 18-25-e között magyarországon tartja évi konferenciáját. kilenc országból több mint 100 szakember vesz részt a háromnapos visegrádi tudományos tanácskozásokon. a konferencia központi témája: a duna limnológiai kutatási eredményei és ezek alkalmazása a gyakorlati vízvédlemben. a tanácskozás után a résztvevő tanulmányuton vesznek részt, melynek során megtekintik a gemenci természetvédelmi rezervátumot, az mta tihanyi biológiai kutató intézetét. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

sl/gk/rj 1e hgy

1972. szeptember 18.

a mai bb. 56-os számú hírünkhöz /megkezdődött a magyar-román vegyes kormánybizottság ülészsaka/ a következő pótlást adjuk; amit az első bekezdés után, az üdvözlőbeszédre elé kérünk iktatni:

az ülészsakon részt vesz karádi gyula, az országos tervhivatal első elnökhelyettese, lőrincz imre, a nehézipari miniszter első helyettese, asztalos lajos kohó- és gépipari miniszterhelyettes, padányi mihály építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes, grigore bargaoanu, a román gazdasági együttműködési és kooperációs kormánybizottság elnökhelyettese, silviu opris építőanyagipari miniszterhelyettes, rosca bujor vegyipari miniszterhelyettes. a két fél szakértői az ülészsak megnyitása előtt tárgyalásokat folytattak és együttműködési javaslatokat dolgoztak ki a gépipar, az elektrotechnikai és elektronikai ipar, a vegyipar, a vaskohászat, az építőanyagipar, a könnyűipar, a vízügy, a közlekedés és hírközlés, valamint a tudományos műszaki együttműködés területére. az ülészsak napirendjén az alábbi kérdések szerepelnek;

a bizottság 9. és 10. ülészsaka között végzett gazdasági és tudományos műszaki együttműködési munka áttekintése; a két ország párt- és kormánydelegációi által 1972. februárjában a gazdasági és tudományos-műszaki kapcsolatok továbbfejlesztésére meghatározott feladatok teljesítési módjának megvizsgálása; az árucseré-forgalom területén elért eredmények és ezek továbbfejlesztése; a tudományos műszaki együttműködés kérdései.

/folyt.köv./

17.17 rj

- 36 -

Nr 1720

bb. 56. /pótlás... 1. folyt./rj

a 10. ülészsak munkájában részt vesz martin ferenc, hazánk bukaresti és ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete.

--

bb. 67. nem tartotta el a családját - egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélték

vid/fm/rj hgy

1972. szeptember 18.

1970. februárja óta nem dolgozott soós ferenc 32 éves székesfehérvári lakos. az idült alkoholista férfi alkalmi munkával kereste meg az itatra valót. a pénzből egy fillér sem jutott feleségének és három gyermekének. a család a feleség 1200 forintos gyermekgondozási segélyéből próbált megélni. soós ferenc részegen gyakran bántalmazta is feleségét és gyermekeit. a székesfehérvári megyei bíróság soós ferencet közveszélyes munkakerülés és ifjúság elleni büntett miatt jogerősen egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

bb. 68. „csillagászati hét,, békés megyében

vid/fm/rj hgy

1972. szeptember 18.

gazdag programot készített a tit békés megyei szervezete a hétfőn megnyílt „csillagászati hét,,-re. a rendezvénysorozatot hétfőn békéscsabán, a tit békés megyei székházában somogyi józsef, a tit csillagászati szakosztályának vezetőségi tagja nyitotta meg, majd „hobbym a csillagos égbolt,, címmel márki-zay lajos, a tit csillagászati szakosztályának titkára tartott távcsöves bemutatóval egybekötött előadást.

/mti/

--

17.23 rj

- 37 -

Nr 1720

mbb. 69. kitüntetés

gk/rj zs hgy

1972. szeptember 18.

a népköztársaság elnöki tanácsa horváth gyula nyugalma -
sott miniszterhelyettesnek, több évtizedes munkásságai tevé-
kenysége elismerésül, 60. születésnapja alkalmából a munka ér-
demrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést
losonczi pál, az elnöki tanács elnöke adta át. jelen volt a kitün-
tetés átadásánál biszku béla, az mszmp központi bizottságának
titkára, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára és sándor jó-
zsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője. /mti/

--

bb. 70. marton professzor előadása

tr/rj hgy zs

1972. szeptember 18.

L. L. marton professzor /washington/ hétfőn előadást tartott a
magyar tudományos akadémián „az elektronmikroszkóp története,
áttekintés az elektronsugarak korai felhasználásáról az anya-
gok jellemzésére és tulajdonságaik megértésére,, címmel.

az előadás után az mta matematikai és fizikai tudományok
osztálya és műszaki tudományok osztálya fogadást adott a ven-
dég tiszteletére az mta tudósklubjában, ahol marton professzor-
ral kötetlen beszélgetést folytattak a magyar szakemberek. /mti/

--

bb. 71. a nemzetközi népzenei tanács munkabizottságának ülése
sárospatakon

vid/rj fm hgy

1972. szeptember 18.

a sárospataki rákóczi-várban hétfőn megkezdődött a nem-
zetközi népzenei tanács munkabizottságának ötnapos ülése.

a magyar tudományos akadémia népzene kutató csoportja által
rendezett tanácskozáson a munkabizottság belgiumból, svájc-ból,
az nszk-ból, az ndk-ból, valamint csehszlovákiából és lengyel-
országból érkezett tagjai magyar kollégáikkal megvitatták a nép-
dalnak, mint történelmi képződménynek irodalom-szöveg történeti,
valamint dallamkialakulási kérdéseit,

/folyt.köv./

17.30 rj

- 38 -

NA 18°

bb. 71. / a nemzetközi... 1. folyt./rj

a külföldi és hazai népzene kutatók megvitatták a középkori
forrásokban, többek között történeti évkönyvekben, egyes
városok annaleseiben, valamint egyéb szöveggyűjteményekben
fennmaradt dalok és dallamok változatait.

az előadások foglalkoznak többek között a trubadur-dalok
magyarországi szerepével, a történelmi események népi éneke-
sek által történt feldolgozásával és megörökítésével, a lengyel
mazurka-ritmusnak a népi énekesek által történt elterjesztésé-
vel.

a nemzetközi tanácskozás résztvevői ellátogatnak a bodrogközben
levő karcsa községbe is, ahol népdal és népzenei motívum-
gyűjtésen vesznek részt, és megismerkednek a magyar népzene
kutatás módszereivel. /mti/

--

bb 72. forgalomkorlátozás az m 7-es autóúton

1 kf/gk-ju 1e hgy

1972. szeptember 18.

az m 7-es autót autópályává alakítása miatt szeptember 20-
tól előreláthatólag október végéig lezárják a székesfehérvári
1-es csomópont / 56 kilométer-szelvény/ jobboldali le- és fel-
hajtó ágait. ez alatt az idő alatt budapestről székesfehérvárra
kápolnásnyéken keresztül a 70-es számú főúton vagy a 63-as számú
főúton, a székesfehérvári 11-es csomóponton, keresztül lehet
eljutni. székesfehérvárról vagy velence irányából csak a 63-
as számú főúton lehet felhajtani az m 7-es autóra. ezzel egy-
időben a kápolnásnyéki csomópont a forgalom számára megnyílik.
/mti/

--

17.50/ju

- 39 -

NA 18°

v

bb 73. washingtonba utazott pál lénárd

bé/mm-ju 1e hgy

1972. szeptember 18.

pál lénárd akadémikus, a központi fizikai kutató intézet igazgatója hétfőn washingtonba utazott, ahol részt vesz a nemzetközi fizikai unió /iupap/ közgyűlésén, mint a szervezet al-elnöke. a közgyűlés után az egyesült államok tudományos akadémia-ja és a magyar tudományos akadémia közötti egyezmény értelmében látogatást tesz az usa több kutató intézetében. /mti/

n

--

bb 74. kitüntetés

tm-ju zs hgy

1972. szeptember 18.

az elnöki tanács dr. ragnóti miklósnének, a színház- és film-művészeti főiskola nyelvi lektorátusa vezetőjének eredményes munkássága elismeréseként a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese adta át. /mti/

--

bb 76. a szovjet kulturális miniszterhelyettes a zeneművészek szövetségében

pá-ju zs hgy

1972. szeptember 18.

vaszilij fedoszejevics kuharszkij zenetudós, a szovjetunió kulturális miniszterének helyettese hétfőn a magyar zeneművészek szövetségébe látogatott. a meleg, baráti légkörben lezajlott találkozón részt vett kadosa pál és láng istván zeneszerző, a szövetség elnökségének tagja, lakatos éva az országos filharmónia igazgatója, szávai magda főtitkárh-helyettes, valamint a szövetség pártvezetőségének és a művelődésügyi minisztérium zene- és táncművészeti főosztályának képviselője. /mti/

--

18.04/ju

- 40 -

M 1875

t

bb. 75 meghirdették a főváros centenáriumi programját- a hazafias népfront budapesti bizottságának kibővített ülése

t/tf/rj zs hgy

1972. szeptember 18.

hétfőn a hazafias népfront budapesti bizottsága kibővített ülést tartott az új-városháza dísztermében. a tanácskozáson részt vett és az elnökségben foglalt helyet kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, németh károly, a budapesti pártbizottság első titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, szépölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, erdey-gruz tibor, az mta elnöke, a budapesti népfront bizottságot dr. trautmann rezső elnök és bodonyi pálné titkár képviselte. meghívták az ünnepi ülésre budapest üzemeinek, intézményeinek, társadalmi, tudományos, művészeti és sportéletének képviselőit, s ott voltak a 19 megyei népfront bizottság vezetői is.

a tanácskozást szépölgyi zoltán nyitotta meg. elmondta, hogy amint egy város multja és élete épületeiben jelenik meg, úgy épületei hordozói is a város történetének, magukon viselik multját, gondjait, történetének derűs, és árnyoldalait egyaránt. ezt példázza az új-városháza története is. ezt az épületet és dísztermét száz évvel ezelőtt - 1872-75 között- azért építették, hogy az egyesített budapest közgyűlésének és hivatalának otthont adjon. a főváros rohamos fejlődésével azután az épület szűknek bizonyult, de ehhez a történelmi helyiséghez ma is hagyománytisztelettel ragaszkodnak budapest vezetői. a fővárosi tanács száz év multán is itt döntött a budapestet érintő jelentős kérdésekről. kifejezte szépölgyi zoltán azt a reményét, hogy a centenáriumi eseményekben, rendezvényekben gazdag programjának megvalósításából, az évfordulóról történő méltó megemlékezéstől a főváros népével együtt az ország egész lakossága kiveszi részét.

a megnyitó beszéd után dr. trautmann rezső szólalt fel. egyebek közt hangsúlyozta:

- a mai nappal kezdetét veszi a centenáriumi eseménysorozat, amely 1973 november 17-én budapest főváros tanácsának ünnepélyes záró-ülésével fejeződik be. a három ösi város-pest, buda és óbuda- egyesítésének gondolata tulajdonképpen az 1848-49-es magyar polgári forradalom és szabadságharc idejére nyulik vissza, azonban a habsburg reakció következtében csak negyedszázaddal később valósulhatott meg.

/folyt.köv./

18.15 rj

- 41 -

M 1876

bb. 75. / meghirdették... 1. folyt./rj

akkor is csanem egy évig tartottak az egyesítési tárgyalások, s ennek analógiájára határoztuk el mi is, hogy a centenáriumi megemlékezés-sorozat egy évig tartson. ezzel nem mechanikusan kapcsolódunk a száz évvel ezelőtti eseményekhez - hanem időben is megfelelő keretet biztosítunk mindazoknak, akik szeretik budapestet, s megemlékezően cselekedni kívánnak neves városunkért.

- az egyesítés kiemelkedő határköv volt városunk történetében. megnyílt a világvárosi fejlődés útja. ennek a monumentális átalakulásnak sikeres nyitánya volt 1872-73, amikor megkezdtek a margithid, a déli összekötő vasúti hid, a fogaskerekű vasút építését. ugyanakkor létesítették a klauzál téri színházat és kezdtek alapozni a városház utcai főposta hivatal, az erzsébet téri kioszk épületeit. egyidejűleg városunk árnyoldala is kifejlődött: proletár nyomorvedekkel, terek nélküli összecsufolt lakónegyedekkel, s ebbe is beékelődő, levegőt szennyező üzemek sokaságával.

- száz év múltán - a várostörténet újabb évszázadának nyitányakor - mi, budapestiek tanúsíthatjuk, hogy folytatódik elődeink munkálkodásából mindaz ami hasznos, de magasabb hőfokon. 1972. decemberében avatjuk fel a kelet-nyugati metró második szakaszát. megkezdjük a csaknem ezer ágyas dél-pesti kórház építését. sor kerül újabb aluljáró kialakítására. befejezéséhez közeledik a millenneumi földalatti meghosszabbítása. több mint 20 ezer új lakással gazdagodik fővárosunk. budapest egészsége érdekében üzemeket telepítünk ki. tovább bővítjük kereskedelmi hálózatunkat, korszerűsítjük utjainkat. előkészületeket teszünk újabb dunai hid építésére. s óriási áldozatok árán tovább védjük a múlt létesítményeit. egyedül a várpalota helyreállítására, rekonstrukciójára egymilliárd 600 millió forintot költünk.

elmondta, a továbbiakban dr. traumann rezső, hogy a centenáriumi program már kialakult. a kulturális események közül például kiemelkedőnek ígérkezik az idei budapesti művészeti hetek, azután a centenáriumi emlék-kiállítás. nagyjelentőségű rendezvény lesz az európai fővárosok vezetőinek budapesti találkozója, amelyhez hasonlóan széleskörű összejövetelekre eddig még nem került sor. több mint 30 főváros polgármestere jelentette be részvételét és 26-an előadások tartásával is hozzájárulnak, hogy a találkozó valóban tartalmas legyen. az összejövetel iránti jogos igény, hogy kezdetét jelentse az európai fővárosok szoros együttműködésének, hisz ezáltal is közelebb kerülnek egymáshoz az európai népek, s távolabb kerül a kontinensünk fölötti viharfelhő, amely már olyan sokszor katasztrófát idézett elő elődeink idején és a mi életünkben.

/folyt.köv./

18.20 rj

KA-18⁴⁵

- 42 -

bb. 75. / meghirdették... 2. folyt./rj

bejelentette, hogy tárgyi dokumentumokkal is megörökítik a jubileumot. a napokban avatják fel a pest-buda-óbuda egyesítését szimbolizáló emlékművet a margitszigeten. kedves színlapjai lesznek a fővárosnak azok a centenáriumi emléktáblák, amelyeket az 1972-73-ban épülő és átadott jelentősebb objektumokra helyeznek. díszes emlékalbumban, képekkel teli krónikában is megörökítik a centenáriumi minden eseményét.

kállai gyula az mszmp kb és a hazafias népfront országos tanácsa nevében köszöntötte a megjelenteket, a népfront-mozgalom minden munkáját. ezután hangsúlyozta:

- fővárosunk születésével csaknem egyidőben kezdődött meg a magyar munkásosztály öntudatra ébredése és szervezett harca a tökések, földesurak hatalmának megdöntéséért. kialakulása óta budapest munkássága volt hazánkban a szabadságért, a társadalmi haladásért vívott harc zászlóvivője. a haladó eszmék innen indultak el győzelmes utjukra. a budapesti sztrájkok, tüntetések, forradalmi megmozdulások sokszor rázták fel az országot. itt született meg a magyar kommunista párt. itt kiáltották ki a dicsőséges magyar tanácsköztársaságot, a fasizmus elleni harcban itt fogalmazódott meg a nemzeti egység, a népfront gondolata.

szólt arról is kállai gyula, hogy budapest népe, munkásosztálya és értelmisége a felszabadulás után újabb történelmi érdemeket szerzett nemcsak szűkebb hazája, hanem az egész ország felvilágosztatásában. a főváros és az ország kapcsolata harmónikus és állandóan gazdagodik, érvényesül az a helyes alapelv, hogy a szocializmus vívmányaiból, a fejlődés eredményeiből megfelelő arányban részesüljön minden becsületesen dolgozó állampolgár. érthető, hogy az ország népei budapest lakosságával együtt akarja: fejlődjön tovább fővárosunk, s őrizze meg azt a helyet, amelyet történelmi múltjával, fejlett iparával, pezsgő szellemi életével a világ fővárosai között kivívott. büszkén mondhatjuk - folytata -, hogy budapest olyan világváros, amelyben az emberek nem érzik a nagyvárosi élet ridegségét, sivárságát, s amelyet szeretettel mondhatnak otthonuknak a felnövekvő nemzedékek is.

- budapest ugyan csak századik születésnapját ünnepli, mégis érdemes úgy nézni és látni a várost, hogy hány, egymást váltó generáció munkája, alkotókedve jelenik meg egyszerre, együtt, közös harmóniában. olvadva a szemünk előtt. a város mai arculatán több mint egy ezredév alkotóinak keznyomát ismerhetjük fel. minden történelmi vihar, pusztulás után újra megjelentek az építeni vágyó emberek, igyekeztek helyrehozni a károkat, s tovább rakták a lakóházak, intézmények falait.

/folyt.köv./

18.30 rj

KA-18⁵⁰

- 43 -

bb. 75. / meghirdették... 3. folyt./rj

- illő, hogy az ünnepi alkalommal szeretettel emlékezzünk meg mindazokról a neves és névtelen mesterekről, az alkotó, építő emberek ezreiről, a várost szerető polgárokról, akiknek részük volt abban, hogy budapest világvárossá fejlődött. mi örököltük ezt a várost, hogy azután majd továbbadjuk az utánunk jövő generációnak. jó érzéssel mondhatjuk el, hogy a korszak, amelyet magunkénak mondhatunk, amely a szocializmus építésének jegyében vette át ezt az örökséget, máris megadta hozzájárulását a város fejlődéséhez. meggyőződésem: ezt az időszakot budapest történetének kiemelkedő korszakai között tartják majd számon- hangsúlyozta felszólalása végén kállai gyula.

felszólalt a tanácskozáson németh károly is, s hangsúlyozta, hogy a budapesti népfrentbizottság tavasszal kiadott „együtt budapestért”, felhívása a főváros lakossága és a megyék egyetértésével, támogatásával találkozott. olyan széles körű társadalmi összefogás van kibontakozóban országsszerte az évforduló megünneplésére, amelynek- a különféle felajánlásokból, feladatvállalásokból kitűnően- az alap gondolata: tegyünk, közösen cselekedjünk a még szebb budapestért, az itt élő, dolgozó, alkotó emberekért. igazi népfrent-akció ez a közös cselekvés, a társadalom minden rétegének tenniakarása; olyan várospolitikai tevékenység, amelyben a lakosság minden eddiginél jobban, gazdamegjára gondolkodik és cselekszik. mindezt annak érdekében teszi, hogy erősítse a x. pártkongresszuson elfogadott politikát, amely alapja a hazafias népfrent programjának is.

felidézte németh károly a főváros történelmének kiemelkedő eseményeit, szökölt arról is, hogy budapestet azok, akik szorgos munkájukkal építették, igazán csak akkor vehették birtokukba, amikor elérkezett a felszabadulás. jogos büszkeséggel mindenekelőtt tehát ünnepljük ezen a centenáriumon, hogy több mint negyed százada szocialista hazánk fővárosa budapest. ünnepljük felszabadítóinkat, akikkel szinte barátság és szövetség köt össze bennünket. népünk alkotó munkáját is jó szívvel ünnepljük, emlékezve az előtünk járókra, a termelés, a társadalmi, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet háboru utáni megindítására, az újjáépítés hőseire, emberi helytállásukra, lelkesedésükre. a kérdésre, hogy miként ünneplhetünk méltóképpen, egyszóval lehet válaszolni: tettekkel. olyan tettekkel, amelyekhez példát adott az iskolák szépítésére gyarapítását célzó társadalmi összefogás, az óvodaépítések társadalmi segítése, a metró építőinek jó munkája, amelynek révén hamarabb lehet átadni az új szakaszt, s említhetők a játszótérek, parkok szépítésére, megóvására indított kezdeményezések, megannyi helyi összefogás.

/folyt.köv./

18.37 rj

NA 1855

- 44 -

bb. 75. / meghirdették... 4. folyt./rj

befejezésül arról biztosította az ülés résztvevőit németh károly, hogy a fővárosi kommunisták, amint eddig tették, ezután is megjüket nem kímélve mindent megtesznek azért, hogy a közös munka nyomán a budapesti lakosságot és a főváros fejlesztését, gazdagodását szolgáló eredmények szülessenek.

a kibővített ülésen a főváros lakosságának, munkáskollektíváinak képviselőiben számos felszólalás hangzott el, s vidéki vendégek is elmondták, milyen akciókkal, megmozdulásokkal járulnak hozzá a budapest-centenárium tartalmas megünnepléséhez.

a kibővített népfrentbizottsági ülésen végül megbízták a hazafias népfrent budapesti elnökségét a centenáriumi program társadalmi összefogásával. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 58. számú hírünket /ételmérgezés.../

teljes egészében visszavonjuk.

/kérjük helyette mai bb. 29. számú hírünket felhasználni/

/mti/

--

bb. 77. eredményes magyar-csehszlovák szakszervezeti tárgyalások- elutazott a csehszlovák delegáció

t/sl/rj ie hgy

1972. szeptember 18.

hétfőn elutazott hazánkból a csehszlovák forradalmi szakszervezeti mozgalom központi tanácsának küldöttsége, amelyet karel hoffmann, a tanács elnöke, a csehszlovák kommunista párt központi bizottsága elnökségének tagja vezetett. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren gáspár sándor, a szot főtitkára, az mszmp politikai bizottságának tagja bucsuztatta. jelen volt a szot több más vezetője, valamint dr. zoltán rabay csehszlovákia budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

/folyt.köv./

18.55 rj

- 45 -

NA 1900

bb. 77. / eredményes... 1. folyt./rj

a hivatalos látogatáson hazánkban járt csehszlovák delegáció megbeszélést folytatott a szot küldöttségével, amely gáspár sándor vezetésével vett részt a tárgyalásokon. a szívélyes, baráti légkörben lefolyt megbeszéléseken a két küldöttség tájékoztatta egymást a szakszervezetek munkájának időszerű kérdéseiről, a szakszervezeti kongresszusok határozataiból, adódó feladatokról, és megvalósításuk módjáról. a tapasztalatcserét mindkét fél hasznosnak, eredményesnek ítéli.

megállapították, hogy a kétoldalu kapcsolatok megfelelően fejlődnek, a két ország szakszervezetei között baráti együttműködés alakult ki. megállapították, hogy a jövőben a kapcsolatok még hatékonyabb formáit is az együttműködés fejlesztésének szolgálatába állítják.

a két delegáció tájékoztatta egymást tapasztalatairól, kifejtették nézeteiket a nemzetközi szakszervezeti mozgalom egységének erősítésére folytatandó tevékenységről. kinyilvánították, hogy mindkét ország szakszervezeti mozgalma felelősséget érez az egység fejlődéséért, amelynek lehetőségei kedvezőek.

hangsúlyozták, hogy a proletárinternacionalizmus és a kölcsönös megbecsülés elve alapján képesek kapcsolataik fejlesztésére, erősítésére minden olyan szakszervezettel, amely a munkásosztály érdekében a haladásért kész együttműködni. ugyanakkor erőfeszítéseket tesznek az összefogás útjában álló mindenfajta akadály elhárítására.

az egység erősítésének jó eszköze az európai szakszervezetek konferenciája, amelynek összehívásával a korábban megállapított elvek alapján egyetértenek és azt támogatják. /mt1/

-. -

bb. 78. megnyilt a csehszlovák kultúra hete békés megyében- ünnepség és kiállítás gyulán

vid/fm/rj hgy

1972. szeptember 18.

hétfőn megkezdődött a csehszlovák kultúra hetének gazdag eseménysorozata békés megyében. délelőtt a hazafias népfront békés megyei bizottsága békéscsabán fogadást adott a csehszlovák kultúra városba érkezett vezetőinek. ugyanakkor a megye négy városában megnyilt a csehszlovák játék- és ajándékvásár. délután a békéscsabai városi tanácsnál karel dobes, a prágai egyetem docense tartott előadást „a népművelési munka jelenlegi helyzete csehszlovákiában,, címmel.

/folyt.köv./

19.02 rj

- 46 -

NA 1910

bb. 78 / megnyilt a csehszlovák... 1. folyt./rj

hétfőn délután gyulán, a dűrer teremben oldrich tesarik, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója megnyitotta milly dezső nemzeti-díjas csehszlovák képzőművész kiállítását. este gyulai erkel ferenc zeneiskola hangversenytermében mintegy 300 résztvevő jelenlétében frank ferenc, az mszmp békés megyei bizottságának első titkára nyitotta meg a csehszlovák kultúra hetének ünnepségét, majd frantisek dvorsky, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete mondott ünnepi beszédet.

az ünnepség után a zólyomi j.g. tajovsky színház művészei adtak műsort. /mt1/

-. -

bb. 79. időjárásjelentés

rj hgy

1972. szeptember 18.

a meteorológiai intézet jelenti 1972. szeptember 18-án, hétfőn este:

változékony idő.

várható időjárás kedd estig:

változóan felhős idő, szórványosan előforduló kisebb eső. időnként kissé megélénkülő, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 15-20 fok között. /mt1/

-. -

19.45 rj

- 47 -

NA 2005

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 49-es /befejeződtek a debreceni egyházi ünnepségek hírünket módosítjuk:

az utolsó bekezdést /a debreceni kollégiumi.. személyiségek tiszteletére visszavonjuk és helyette az alábbi szöveget kérjük felhasználni:

miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke szükkörű ebéden látta vendégül a debreceni református kollégium ünnepségén résztvevő külföldi vendégek közül dr. nyikodim-ot leningrád és novgorod metropolitáját, a keresztyén békekonferencia elnökét, dr. e.c. blake-t, az egyházak világtanácsának főtitkárát, w.p. thompson-t, a református világszövetség elnökét, dr. g.g. williams-t, az európai egyházak konferenciájának főtitkárát és dr. i.j.mccord professzort, a princetoni teológiai szeminárium elnökét. a találkozáson magyarrésről jelen volt balló istván, az állami egyházügyi hivatal elnökhelyettese, dr. bartha tiber református püspök és dr. tóth károly, a keresztyén békekonferencia főtitkára.

a nyílt, őszinte, szívélyes találkozó során hasznos eszmecsere alakult ki a keresztyén egyházak és egyházi szervezetek aktívabb bekapcsolódásáról, az emberiség békéjéért és a haladásért folytatott tevékenységbe.

az állami egyházügyi hivatal elnöke hétfőn este fogadást adott az ünnepségen résztvevő külföldi és hazai vendégek tiszteletére. /mti/

--

bb. 80. közlekedési balesetek

i/ms/gk/rj hgy

1972. szeptember 18.

pécs belterületén kocsis lászló főosztályvezető, sántos lakos személygépkocsijával elütötte özv. mecseki mártonné 78 éves pécsi nyugdíjast, aki a helyszínen belehalt sérüléseibe. a rendőrség vizsgálatot indított a baleset okainak tisztázására.

/folyt.köv./

19.53 rj

- 48 -

NA 200

bb. 80. közlekedési... 1. folyt./rj

nagykörösön horváth lászló gyöngyöSOROSZI telepvezető nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette autóját és elütötte a vele azonos irányban kerékpárját toló id. dani györgyöt és 15 éves györgy nevű fiát. id. dani györgy a helyszínen meghalt, a fiút pedig súlyos állapotban kórházba szállították. a rendőrség horváth lászlót őrizetbe vette.

jászszentandrás határában bódís imre 17 éves karácsondi lakatos túl gyorsan és figyelmetlenül vezette motorkerékpárját és így az egyik kanyarban az árokba borult. utasa, halászi margit 18 éves jászjákóhalmi varrónő a helyszínen meghalt, bódíst pedig életveszélyes állapotban szállították a mentők kórházba.

kiskörös határában nagy imre orgoványi szövetkezeti tag a látási viszonyokhoz képest túl gyorsan vezette autóját és elütötte a kivilágítatlan kerékpárján ittás állapotban előtte haladó rácz józsef kikörösi szövetkezeti tagot. rácz a baleset következtében a helyszínen meghalt. nagy imre ellen a rendőrség eljárást indított.

karcag határában szódi imre 20 éves kunmadarasi téesz-tag annak ellenére, hogy még gyakorlatlan vezető volt, meglehetősen nagy sebességgel vezette motorkerékpárját és beleszaladt az előtte haladó lovaskocsiba. a baleset következtében vele utazó unokatestvérevel az ugyancsak kunmadarasi szódi imre ipari tanulóval együtt a helyszínen meghalt.

ittasan vezette autóját síófokon opel bernd erfurti /ndk/ lakos és elütötte az uttest közepén kézikocsiját toló peresztegi gyula helybeli segédmunkást, aki sérüléseibe a kórházban belehalt. a rendőrség opel berndet előzetes letartóztatásba helyezte.

vályi nagy lajosné takarító nő tilos jelzéssel ment át a józsef körut és a népszínház utca kereszteződésében. egy motorkerékpáros elütötte, úgyhogy a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba. a motorkerékpár vezetője és utasa könnyebben sérült meg.

motorkerékpár ütötte el potyondi józsef 15 éves ipari tanulót is, aki a xxii. kerületben a rózsa richárd uton körültekintés nélkül lépett az uttestre. szintén súlyos sérülést szenvedett.

műszaki hiba okozta mihályi bálint budapesti tanár autóbalesetet: személygépkocsijával nekütközött a xii. kerület alkotás utca 57. szám előtti kőfalnak. a baleset következtében mihályi két utasa, felesége és keller józsef közigazdász súlyosan megsérült. a mentők kórházba szállították őket. /mti/

--

20.00 rj

- 49 -

NA 200

bb. 81. halálra gázolta a személyvonat

1/ms/rj hgy

1972. szeptember 18.

a mendei vasutállomáson makó gábor helybeli alkalmi munkást, aki figyelmetlenül lépett a sínekre. /mt1/

--

bb. 82. megkerülte a lezárt sorompót

1/ms/gk/rj hgy

1972. szeptember 18.

nyiregyházán a tiszavasvári uti vasuti átjáróban kerékpárjával baji józsef nyiregyházi ellenőr. a szerencsétlen embert az éppen arra haladó gyorsvonat halálra gázolta. /mt1/

--

bb. 83. fogadás a chilei nemzeti ünnep alkalmából

t/bc/gk/rj hgy

1972. szeptember 18.

dr. oscar jimenez pinochet, a chilei köztársaság budapesti nagykövete a chilei nemzeti ünnep alkalmából hétfőn este fogadást adott rezidenciáján.

a fogadáson megjelent dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, garai róbert külügyminiszter-helyettes, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszter-helyettes, szűcs lászló vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, s a gazdasági, kulturális és társadalmi élet több más vezető személyisége. részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja is. /mt1/

--

20.05 4x

- 50 -

M. 2020

bb. 84. rövidzárlat a budai Lánchídi aluljáróban

1/ms/gk/rj hgy

1972. szeptember 18.

hétfőn délután háromnegyed 2-kor rövidzárlat keletkezett a budai lánchídi aluljáróban. a zárlatot az okozta, hogy a villamos munkavezetője érintkezett a hidszerkezettel. ennek következtében egy órára megbénult a 9-es villamos forgalma a döbrentei utca és az aluljáró között. /mt1/

--

bb. 85. összeütközött a személyszállító autó egy motorkerékpárral

1/ms/gk/rj hgy

1972. szeptember 18.

hétfőn a xii. kerületben a mártonhegyi ut és a csonka utca sarkán. a motorkerékpár vezetőjét, hüvös andrást a mentők súlyos állapotban szállították kórházba. /mt1/

--

bb. 86. kiesett a villamosból

1/ms/gk/rj hgy

1972. szeptember 18.

hétfőn délután fél 5 órakor a ix. kerületben a gubacsi ut és a máriási utca sarkán kiesett a villamosból gézon lászlóné. a mentők közepesen súlyos sérülésekkel kórházba szállították. /mt1/

--

20.08 rj

- 51 -

M. 2020

bb. 87. a vietnami dolgozók pártja

tm/rj zs hgy

1972. szeptember 18.

központi bizottságának pártmunkás küldöttsége, amely az mszmp kb vendégeként augusztus 21-szeptember 18-ig tartózkodott hazánkban, hétfőn elutazott budapestről. a küldöttség tanulmányozta az ipari párt- és állami irányításának rendszerét és módszereit, megismerkedett az ipari vállalatok és szövetkezetek felépítésével és tevékenységével, az ipari vezető káderek képzés rendszerével. a küldöttség látogatást tett a központi bizottság gazdaságpolitikai osztályán, több minisztériumban, valamint a minisztertanács tanácsi hivatalában. vidéki körutjuk során megyei pártbizottságokat, vállalatokat, helyi ipari és szövetkezeti üzemeket látogattak meg. a vietnami pártmunkás küldöttséget fogadta nyers rezsó, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren csizmadia ernő, a kb osztályvezetőhelyettese bucsuztatta. jelen volt hoang cuong a vietnami demokratikus köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. /mti/

--

-52-

- v é n g e -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. szeptember 19.

bb 1. alsó- és felső tagozatban egyaránt: módosították az általános iskolai tanulók félévi osztályozását

i szó/tm-ju zs -cz

1972. szeptember 19.

szóke sándor, az mti munkatársa jelenti:

több százezer diákot, pedagógust és szülőt érintő utasítást adott ki a művelődésügyi miniszter az általános iskolai tanulók félévi osztályozásáról. az utasítás értelmében megszűntek az általános iskolai tanulók félévi osztályozását az ötödik osztályban magatartásból, szorgalomból és valamennyi tantárgyból, továbbá a második osztályban nyelvtan-helyesírás, és a rajz, a harmadik osztályban a fogalmazás, a hatodik osztályban a fizika, a hetedik osztályban a kémia tantárgyból. az utasítás hatályba lépett, és ennek megfelelően már az idén módosulnak a rendtartás félévi osztályozására vonatkozó előírásai.

a művelődésügyi minisztérium általános iskolai főosztálya az utasítás végrehajtásához irányelveket bocsátott ki. az irányelvekben az illetékesek hangsúlyozzák: az utasítás végrehajtásától azt várják, hogy a szakrendszerű oktatás, illetve az ugynevezett „belépő” tantárgyak - vagyis azok, amelyek a diákok tanulmányai során teljesen újak - sajátos feladatainak, követelményeinek, rendszerének, logikájának, nyelvének, tanulási módszereinek megismerésére, illetve elsajátítására összpontosuljon a tanulók figyelme.

/ folyt. köv. /